

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता

पद पाठः (वाक्य सहित)

प्रथमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः

Version Notes:

This is now the current Version 1.0 dated October 31, 2021.

1. This replaces the earlier version 1.0 dated June 30, 2021.
2. We have listened to the Pada Parayanam telecast by TTD channel. The corrections found have been updated . The corrections found and reported till October 15, 2021 are also updated.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0	dated 31st Mar 2019
2nd	Version Number	0.1	dated 31st Mar 2020
3rd	Version Number	0.2	dated 30th June 2020
4th	Version Number	0.3	dated 31st Aug 2020
5th	Version Number	1.0	dated 30th June 2021

Table of Contents

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठे प्रथमकाण्डं
5

1.4 प्रथमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः – सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः .5

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः ॥ हरिः ओं

1 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठे

प्रथमं काण्डं

1.4 प्रथमकाण्डेचतुर्थः प्रश्नः – सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः

TS 1.4.1.1

आ ददे॑ ग्रा॒वा॒स्य॑द॒ध्वर॑कृद् दे॒वेभ्यो॑-गं॒भीर॑मि॒म-म॑द॒ध्वरं॑
कृद्ध्यु॑त्तमे॒न प॒विनेन्द्रा॑य सोम॒ꣳ सुषु॑तं मधु॒मन्तं॑ पय॒स्वन्तं॑
वृष्टि॑वनि॒मिन्द्रा॑य त्वा वृ॒त्रघ्न॑ इन्द्रा॒य त्वा वृ॒त्रतु॑र इन्द्रा॒य त्वा
ऽभि॑माति॒घ्न इन्द्रा॑य त्वा ऽऽदि॒त्यव॑त इन्द्रा॒य त्वा वि॒श्वदे॑व्यावते श्वा॒त्राः
स्थ वृ॒त्रतु॑रो रा॒धो॒गूर्ता॑ अ॒मृत॑स्य पत्नी॒स्ता दे॒वीर्दे॒वत्रे॑मं य॒ज्ञं
ध॒त्तोप॑हू॒ताः सोम॑स्य पि॒बतो॑पहू॒तो युष्माक॑ꣳ - [ ] 1

TS 1.4.1.1 (Padam)

एति॑ । ददे॑ । ग्रा॒वा॒ । अ॒सि॒ । अ॒ध्वर॑कृदि॒त्यद॑ध्वर - कृत् । दे॒वेभ्यः॑ ।
गं॒भीर॑म् । इ॒मम् । अ॒ध्वर॑म् । कृ॒धि॒ । उ॒त्तमे॑नेत्युत् - तमे॑न ।

पविना॑ । इन्द्राय॑ । सोमम्॑ । सुषु॑तमि॒ति सु – सु॒तम् । मधु॑मन्तमि॒ति
मधु॑ – मन्तम् । पय॑स्वन्तम् । वृष्टि॑वनिमि॒ति वृष्टि॑ – वनिम्॑ ।
इन्द्राय॑ । त्वा । वृत्र॑घ्न इति वृत्र – घ्ने । इन्द्राय॑ । त्वा । वृत्र॑तुर
इति वृत्र – तुरे॑ । इन्द्राय॑ । त्वा । अ॒भिमा॑तिघ्न इत्यभिमा॑ति – घ्ने ।
इन्द्राय॑ । त्वा । आ॒दि॒त्यव॑त् इत्यादि॒त्य – व॒ते । इन्द्राय॑ । त्वा ।
वि॒श्वदे॑व्यावत् इति वि॒श्वदे॑व्य – व॒ते । श्वा॒त्राः । स्थ । वृत्र॑तुर इति
वृत्र – तुरः॑ । राधो॑गूर्ता इति राधः – गूर्ताः॑ । अ॒मृत॑स्य । पत्नीः॑ ।
ताः । दे॒वीः । दे॒वत्रे॑ति देव – त्रा । इ॒मम् । य॒ज्ञम् । ध॒त्त ।
उप॑हूता इत्युप – हू॒ताः । सोम॑स्य । पि॒बत । उप॑हूत इत्युप–हू॒तः ।

युष्माकम्॑ । 1 (50)

TS 1.4.1.2

सोमः॑ पि॒बतु॑ यत्ते सोम दि॒वि ज्योति॑र्यत् पृथि॒व्यां यदु॑रावन्त॒रिक्षे॑
तेना॒स्मै य॑ज॒माना॑यो॒रु रा॒या कृ॑द्ध्यधि॒ दा॒त्रे वो॑चो धिष॒णे वी॒डू स॒ती
वी॒डये॑था–मूर्जं॑ दधा॒थामूर्जं॑ मे ध॒त्तं मा वाँ॑ हि॒सिषं॑ मा मा

हि॒सि॒ष्टं॑ प्रा॒गपा॒गुद॑ग॒धरा॒क् तास्त्वा॑ दि॒श आ॒ धाव॑न्त्वं॒ब नि॒ ष्वर॑ ।
यत्ते॑ ( ) सो॒मादा॑भ्यं॒ नाम॒ जागृ॑वि॒ तस्मै॑ ते सो॒म सोमा॑य॒ स्वाहा॑ ॥ 2

TS 1.4.1.2 (Padam)

सो॒मः । पि॒बतु॑ । यत् । ते । सो॒म । दि॒वि । ज्यो॑तिः । यत् ।
पृ॒थि॒व्याम् । यत् । उ॒रौ । अ॒न्तरि॑क्षे । तेन॑ । अ॒स्मै । यज॑मानाय ।
उ॒रु । रा॒या । कृ॒धि । अधी॑ति । दा॒त्रे । वो॒चः । धि॒षणे॑ इति ।
वी॒डू इति॑ । स॒ती इति॑ । वी॒डये॑थाम् । ऊ॒र्जम् । द॒धाथाम्॑ । ऊ॒र्जम् ।
मे । ध॒त्तम् । मा । वा॒म् । हि॒सि॒ष्टम् । मा । मा । हि॒सि॒ष्टम् ।
प्रा॒क् । अ॒पाक् । उ॒दक् । अ॒धरा॒क् । ताः । त्वा । दि॒शः । ए॒ति ।
धा॒वन्तु॑ । अ॒ंब । नी॒ति । स्वर॑ ॥ यत् । ते ( ) । सो॒म । अ॒दाभ्य॑म् ।
नाम॑ । जागृ॑वि । तस्मै॑ । ते । सो॒म । सोमा॑य । स्वाहा॑ ॥ 2 (59)

(युष्माक॑ – स्वर॑ यत्ते – नव॑ च) (A1)

TS 1.4.2.1

वा॒चस्प॑तये॒ पव॑स्व वा॒जिन् वृ॒षा वृ॒ष्णो अ॒शु॒भ्यां ग॑भ॒स्तिपू॑तो
दे॒वो दे॒वानां॑ प॒वित्र॑मसि॒ येषां॑ भा॒गो ऽसि॑ तेभ्य॒स्त्वा स्वा॑कृ॒तो ऽसि॑
मधु॑मती॒र्न इ॑ष॒स्कृ॒धि विश्वे॑भ्य॒स्त्वेन्द्रि॑येभ्यो॒ दि॒व्येभ्यः॑ पा॒र्थि॒वेभ्यो॑

मन॑स्त्वा ऽष्टु॑र्वन्तरि॑क्ष-मन्वि॑हि स्वाहा॑ त्वा सु॒भवः॑ सू॒र्याय॑
दे॒वेभ्य॑स्त्वा मरी॑चिपेभ्य॑ ए॒ष ते॑ योनिः॑ प्रा॒णाय॑ त्वा ॥ 3

TS 1.4.2.1 (Padam)

वा॒चः । प॒तये॑ । प॒वस्व॑ । वा॒जिन् । वृ॒षा । वृ॒ष्णः ।
अ॒शुभ्या॑मित्य॒शु - भ्या॑म् । ग॒भस्ति॑पू॒त इति॑ ग॒भस्ति॑ - पू॒तः ।
दे॒वः । दे॒वाना॑म् । प॒वित्र॑म् । अ॒सि । ये॒षाम् । भा॒गः । अ॒सि ।
ते॒भ्यः । त्वा । स्वा॑ङ्क॒तः । अ॒सि । म॒धुम॑तीरि॒ति म॒धु - म॒तीः । नः ।
इ॒षः । कृ॒धि । वि॒श्वेभ्यः॑ । त्वा । इ॒न्द्रि॒येभ्यः॑ । दि॒व्येभ्यः॑ ।
पा॒र्त्थि॒वेभ्यः॑ । मनः॑ । त्वा । अ॒ष्टु । उ॒रु । अ॒न्तरि॑क्षम् । अ॒न्विति॑ ।
इ॒हि । स्वाहा॑ । त्वा । सु॒भव॑ इति॑ सु - भवः॑ । सू॒र्याय॑ । दे॒वेभ्यः॑ ।
त्वा । म॒रीचि॑पेभ्य॑ इति॑ मरी॑चि - पे॒भ्यः । ए॒षः । ते॑ । योनिः॑ ।
प्रा॒णाय॑ति प्र - अ॒नाय॑ । त्वा ॥ 3 (47)

(वा॒चः - स॒प्तच॑त्वारि॒शत्) (A2)

TS 1.4.3.1

उ॒पया॑म॒गृही॑तो ऽस्य॑न्तर्य॑च्छ म॒घव॑न् पा॒हि सो॑म॒मुरु॑ष्य रा॒यः स॒मिषो॑
यज॑स्वा॒न्तस्ते॑ द॒धामि॑ द्या॒वापृ॑थि॒वी अ॒न्तरु॑र्वन्तरि॑क्ष॒ स॒जोषा॑

दे॒वैर॑वरैः॑ परै॑श्चान्तर्या॒मे म॑घवन् मादयस्व॒ स्वांकृ॑तो ऽसि॒ मधु॑मतीर्न
 इ॒षस्कृ॑धि॒ विश्वे॑भ्यस्त्वेन्द्रि॒येभ्यो॑ दि॒व्येभ्यः॑ पा॒र्थिवे॑भ्यो॒ मन॑स्त्वा
 ऽष्टूर्व॑न्तरि॒क्षम॑न्विहि॒ स्वाहा॑ त्वा सु॒भवः॑ सू॒र्याय॑ दे॒वेभ्य॑ ( )
 स्त्वा म॒रीचि॑पेभ्य॒ एष॑ ते॒ योनि॑र॒पानाय॑ त्वा ॥ 4

TS 1.4.3.1 (Padam)

उ॒पया॑मगृहीत॒ इत्यु॑पया॒म – गृ॒हीतः॑ । अ॒सि॒ । अ॒न्तः॑ । य॒च्छ॒ ।
 म॒घव॑न्निति॒ मघ॑ – व॒न् । पा॒हि॒ । सोम॑म् । उ॒रुष्य॑ । रा॒यः॑ । स॒मिति॑ ।
 इ॒षः॑ । य॒जस्व॑ । अ॒न्तः॑ । ते॒ । द॒धामि॑ । द्या॒वापृ॑थि॒वी इति॑
 द्या॒वा – पृ॑थि॒वी । अ॒न्तः॑ । उ॒रु॒ । अ॒न्तरि॑क्षम् । स॒जोषा॑ इति॒
 स – जोषाः॑ । दे॒वैः॑ । अ॒वरैः॑ । परैः॑ । च॒ । अ॒न्तर्या॑म॒ इत्यन्तः॑ – या॒मे ।
 म॒घव॑न्निति॒ मघ॑ – व॒न् । मा॒दय॑स्व । स्वाङ्कृ॑तः । अ॒सि॒ । मधु॑मती॒रिति॑
 मधु॑ – म॒तीः॑ । नः॑ । इ॒षः॑ । कृ॒धि॒ । विश्वे॑भ्यः । त्वा॒ । इन्द्रि॑येभ्यः ।
 दि॒व्येभ्यः॑ । पा॒र्थिवे॑भ्यः । मनः॑ । त्वा॒ । अ॒ष्टु॒ । उ॒रु॒ । अ॒न्तरि॑क्षम् ।
 अ॒न्विति॑ । इ॒हि॒ । स्वाहा॑ । त्वा॒ । सु॒भव॑ इति॒ सु – भवः॑ । सू॒र्याय॑ ।
 दे॒वेभ्यः॑ ( ) । त्वा॒ । म॒रीचि॑पेभ्य॒ इति॑ म॒रीचि॑ – पेभ्यः॑ । ए॒षः॑ । ते॒ ।

योनिः । अपानायेत्यप – अनाय । त्वा ॥ 4 (57)

(देवेभ्यः – सप्त च) (A3)

TS 1.4.4.1

आ वायो भूष शुचिपा उप नः सहस्रं ते नियुतो विश्ववार ।

उपो ते अन्धो मद्य-मयामि यस्य देव दधिषे पूर्वपेयं ॥

उपयामगृहीतो ऽसि वायवे त्वेन्द्रवायू इमे सुताः ।

उप प्रयोभिरा गतमिन्दवो वामुशन्ति हि ॥

उपयामगृहीतो ऽसीन्द्रवायुभ्यां त्वैष ते योनिः सजोषाभ्यां त्वा ॥ 5

TS 1.4.4.1 (Padam)

एति । वायो इति । भूष । शुचिपा इति शुचि – पाः । उपेति । नः ।

सहस्रम् । ते । नियुत इति नि – युतः । विश्ववारेति विश्व – वार ॥

उपो इति । ते । अन्धः । मद्यम् । अयामि । यस्य । देव । दधिषे ।

पूर्वपेयमिति पूर्व – पेयम् ॥ उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः ।

असि । वायवे । त्वा । इन्द्रवायू इतीन्द्र – वायू । इमे । सुताः ॥

उपेति । प्रयोभिरिति प्रयः – भिः । एति । गतम् । इन्दवः । वाम् ।

उशन्ति । हि ॥ उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । असि ।

इन्द्र॑वा॒यु॒भ्या॒मितीन्द्र॑वा॒यु – भ्या॒म् । त्वा॒ । ए॒षः॑ । ते॒ । यो॒निः॑ ।

स॒जोषा॑भ्या॒मिति॑ स – जोषा॑भ्या॒म् । त्वा॒ ॥ 5 (43)

(आ वा॒यो – त्रिच॑त्वारि॒ंशत्) (A4)

TS 1.4.5.1

अ॒यं वाँ॑ मि॒त्राव॑रुणा सु॒तः सोम॑ ऋ॒तावृ॑धा । म॒मेदि॒ह श्रु॑तं ह॒वं ।

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसि॑ मि॒त्राव॑रुणाभ्यां त्वैष॑ ते यो॒निर्ऋ॒तायु॑भ्यां

त्वा ॥ 6

TS 1.4.5.1 (Padam)

अ॒य॒म् । वा॒म् । मि॒त्राव॑रुणेति॑ मि॒त्रा – व॒रुणा॑ । सु॒तः॑ । सोमः॑ ।

ऋ॒तावृ॑धेत्यृ॒त – वृ॒धा ॥ म॒म । इ॒त् । इ॒ह । श्रु॑तम् । ह॒वम् ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त इत्यु॑प॒या॒म – गृ॒ही॒तः । अ॒सि॑ । मि॒त्राव॑रुणाभ्या॒मिति॑

मि॒त्रा – व॒रुणा॑भ्या॒म् । त्वा॒ । ए॒षः॑ । ते॒ । यो॒निः॑ ।

ऋ॒तायु॑भ्या॒मित्यृ॒तायु॑ – भ्या॒म् । त्वा॒ ॥ 6 (20)

(अ॒यं वाँ॑ – वि॒ंश॒तिः) (A5)

TS 1.4.6.1

या वां कशा मधुमत्यश्विना सूनृतावती । तया यज्ञं मिमिक्षतं ।
उपयामगृहीतो ऽस्यश्विभ्यां त्वैष ते योनिर्माद्ध्वीभ्यां त्वा ॥ 7

TS 1.4.6.1 (Padam)

या । वाम् । कशा । मधुमतीति मधु – मती । अश्विना ।
सूनृतावतीति सूनृता – वती ॥ तया । यज्ञम् । मिमिक्षतम् ॥
उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । असि ।
अश्विभ्यामित्यश्वि – भ्याम् । त्वा । एषः । ते । योनिः ।
माद्ध्वीभ्याम् । त्वा ॥ 7 (18) (या वा – मष्टादश) (A6)

TS 1.4.7.1

प्रातर्युजौ वि मुच्येथा-मश्विनावेह गच्छतं । अस्य सोमस्य पीतये ॥
उपयामगृहीतो ऽस्यश्विभ्यां त्वैष ते योनिरश्विभ्यां त्वा ॥ 8

TS 1.4.7.1 (Padam)

प्रातर्युजाविति प्रातः – युजौ । वीति । मुच्येथाम् । अश्विनौ । एति ।
इह । गच्छतम् ॥ अस्य । सोमस्य । पीतये ॥ उपयामगृहीत
इत्युपयाम – गृहीतः । असि । अश्विभ्यामित्यश्वि – भ्याम् ।

त्वा । एषः । ते । योनिः । अ॒श्विभ्या॑मित्य॒श्वि – भ्या॒म् । त्वा ॥ 8 (19)

(प्रा॒तर्यु॑जा॒वे – का॒न्नवि॑श्र॒तिः) (A7)

TS 1.4.8.1

अ॒यं वे॑नश्चो॒दय॑त् पृ॒श्नि॑ग॒र्भा ज्यो॑ति॒र्जरा॑यू रज॒सो वि॒माने॑ ॥

इ॒मम॑पा॒ सं॒गमे॑ सूर्य॒स्य शि॑शुं॒ न वि॒प्रा म॑ति॒भी रि॑हन्ति ॥

उ॒पया॑म॒गृही॑तो ऽसि॒ शण्डा॑य त्वैष॒ ते यो॑निर्वी॒रतां॑ पा॒हि ॥ 9

TS 1.4.8.1 (Padam)

अ॒यम् । वे॒नः । चो॒दय॑त् । पृ॒श्नि॑ग॒र्भा इति॑ पृ॒श्नि – ग॒र्भाः ।

ज्यो॑ति॒र्जरा॑युरि॒ति ज्यो॑तिः – ज॒रायुः॑ । रज॒सः । वि॒मान॑ इति॑

वि – माने॑ ॥ इ॒मम् । अ॒पाम् । सं॒गम॑ इति॑ सं – ग॒मे । सूर्य॑स्य ।

शि॑शुम् । न । वि॒प्राः । म॑ति॒भिरि॑ति॒ मति॑ – भिः । रि॑हन्ति ॥

उ॒पया॑म॒गृही॑त इत्यु॒पया॑म – गृही॑तः । अ॒सि । शण्डा॑य । त्वा । ए॒षः ।

ते । यो॑निः । वी॒रता॑म् । पा॒हि ॥ 9 (25)

(अ॒यं वे॑नः – पञ्च॑वि॒श्र॒तिः) (A8)

TS 1.4.9.1

तं प्र॒न॒था॑ पू॒र्व॒था॑ वि॒श्व॒थे॒म॒था॑ ज्ये॒ष्ठ॒ता॒तिं॑ ब॒र्हि॒ष॒द॒ꣳ सु॒व॒र्वि॒दं॑
 प्र॒ती॒ची॒नं॑ वृ॒ज॒नं॑ दो॒ह॒से॑ गि॒रा ऽऽशुं॑ ज॒य॒न्त॒म॒नु॒ या॒सु॒ व॒र्द्ध॑से ।
 उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॑ ऽसि॒ म॒र्का॒य॒ त्वै॒ष॒ ते॒ यो॒निः॑ प्र॒जाः॑ पा॒हि ॥ 10

TS 1.4.9.1 (Padam)

तम् । प्र॒न॒था॑ । पू॒र्व॒था॑ । वि॒श्व॒था॑ । इ॒म॒था॑ ।
 ज्ये॒ष्ठ॒ता॒ति॒मि॒ति॑ ज्ये॒ष्ठ॒ – ता॒ति॒म् । ब॒र्हि॒ष॒द॒मि॒ति॑ ब॒र्हि॒ – स॒द॒म् ।
 सु॒व॒र्वि॒द॒मि॒ति॑ सु॒वः॑ – वि॒द॒म् । प्र॒ती॒ची॒न॒म् । वृ॒ज॒न॒म् । दो॒ह॒से॑ । गि॒रा ।
 आ॒शु॒म् । ज॒य॒न्त॒म् । अ॒न्वि॒ति॑ । या॒सु॑ । व॒र्द्ध॑से ॥ उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त
 इ॒त्यु॒प॒या॒म॒ – गृ॒ही॒तः॑ । अ॒सि॒ । म॒र्का॒य॒ । त्वा॒ । ए॒षः॑ । ते॒ । यो॒निः॑ ।
 प्र॒जा॒ इति॑ प्र – जाः । पा॒हि ॥ 10 (26)

(तं प्र॒न॒था॑ – षट्॒विं॒श॒तिः॑) (A9)

TS 1.4.10.1

ये दे॒वा दि॒व्ये॒का॒द॒श॒ स्थ॑ पृ॒थि॒व्या॒म॒द्ध्ये॒का॒द॒श॒ स्था॒प्सु॒ष॒दो॑
 म॒हि॒नै॒का॒द॒श॒ स्थ॑ ते दे॒वा य॒ज्ञ॒मि॒मं॑ जु॒ष॒ध्व॒-मु॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॑-
 ऽस्या॒ग्र॒य॒णो॑ ऽसि॒ स्वा॒ग्र॒य॒णो॑ जि॒न्व॑ य॒ज्ञं॑ जि॒न्व॑ य॒ज्ञ॒प॒ति॒म॒भि॒ स॒व॒ना

पा॒हि॒ वि॒ष्णु॒स्त्वां॑ पा॒तु॒ वि॒शं॑ त्वं पा॒ही॒न्द्रि॒येणै॒ष ते॒ योनि॑
वि॒श्वे॑भ्य॒स्त्वा दे॒वेभ्यः॑ ॥ 11

TS 1.4.10.1 (Padam)

ये । दे॒वाः । दि॒वि । ए॒काद॑श । स्थ । पृ॒थि॒व्याम् । अधी॑ति ।
ए॒काद॑श । स्थ । अ॒प्सुष॑द इत्य॒प्सु – सदः॑ । म॒हि॒ना । ए॒काद॑श ।
स्थ । ते । दे॒वाः । य॒ज्ञम् । इ॒मम् । जु॒षद्ध्व॑म् । उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त
इ॒त्यु॒प॒या॒म – गृ॒ही॒तः । अ॒सि॒ । आ॒ग्र॒य॒णः । अ॒सि॒ । स्वा॑ग्र॒य॒ण
इति॑ सु – आ॒ग्र॒य॒णः । जि॒न्व॑ । य॒ज्ञम् । जि॒न्व॑ । य॒ज्ञ॒प॒ति॒मि॒ति
य॒ज्ञ – प॒ति॒म् । अ॒भी॒ति॑ । स॒व॒ना । पा॒हि॒ । वि॒ष्णुः॑ । त्वा॒म् । पा॒तु॒ ।
वि॒श॒म् । त्व॒म् । पा॒हि॒ । इ॒न्द्रि॒येण॑ । ए॒षः । ते॒ । यो॒निः॑ । वि॒श्वे॑भ्यः ।
त्वा॒ । दे॒वेभ्यः॑ ॥ 11 (43) (ये दे॒वा – स्त्रि॑च॒त्वारि॑शत्) (A10)

TS 1.4.11.1

त्रि॑शत् त्रयश्च ग॒णि॒नो॑ रु॒ज॒न्तो॑ दि॒वश्च॑ रु॒द्राः॑ पृ॒थि॒वीं च॑ स॒च॒न्ते॑ ।
ए॒का॒द॒शा॒सो॑ अ॒प्सुष॑दः सु॒तश्च॑ सोमं जु॒ष॒न्ताश्च॑ स॒व॒नाय॑ वि॒श्वे॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॑ ऽस्या॒ग्र॒य॒णो॑ ऽसि॒ स्वा॑ग्र॒य॒णो॑ जि॒न्व॑ य॒ज्ञं जि॒न्व॑

य॒ज्ञ॒प॒ति॒म॒भि॒ स॒व॒ना॒ पा॒हि॒ वि॒ष्णु॒स्त्वां॑ पा॒तु॒ वि॒शं॒ त्वं॑ पा॒ही॒न्द्रि॒ये॒णै॒ष
ते॒ यो॒नि॒र्वि॒श्वे॑भ्य॒स्त्वा॒ दे॒वे॒भ्यः॑ ॥ 12

TS 1.4.11.1 (Padam)

त्रि॒ंश॒त् । त्र॒यः॑ । च॒ । ग॒णि॒नः॑ । रु॒ज॒न्तः॑ । दि॒वम्॑ । रु॒द्राः॑ ।
पृ॒थि॒वी॒म् । च॒ । स॒च॒न्ते॑ ॥ ए॒का॒द॒शा॒सः॑ । अ॒प्सु॒ष॒द॒ इ॒त्य॒प्सु॒-स॒दः॑ ।
सु॒तम्॑ । सो॒मम्॑ । जु॒ष॒न्ता॒म् । स॒व॒ना॒य॑ । वि॒श्वे॑ ॥ उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त
इ॒त्यु॒प॒या॒म॒ - गृ॒ही॒तः॑ । अ॒सि॑ । आ॒ग्र॒य॒णः॑ । अ॒सि॑ । स्वा॒ग्र॒य॒ण॒ इ॒ति॑
सु॒ - आ॒ग्र॒य॒णः॑ । जि॒न्व॑ । य॒ज्ञ॒म् । जि॒न्व॑ । य॒ज्ञ॒प॒ति॒मि॒ति॑
य॒ज्ञ॒ - प॒ति॒म् । अ॒भी॒ति॑ । स॒व॒ना॒ । पा॒हि॒ । वि॒ष्णुः॑ । त्वा॒म् । पा॒तु॒ ।
वि॒श॒म् । त्व॒म् । पा॒हि॒ । इ॒न्द्रि॒ये॒ण॑ । ए॒षः॑ । ते॒ । यो॒निः॑ । वि॒श्वे॑भ्यः॑ ।
त्वा॒ । दे॒वे॒भ्यः॑ ॥ 12 (42) (त्रि॒ंश॒त्र॒यो॒ - द्वि॒च॒त्वा॒रि॒ंश॒त्) (A11)

TS 1.4.12.1

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ ऽसी॒न्द्रा॒य॒ त्वा॒ बृ॒ह॒द्व॒ते॒ व॒य॒स्व॒त॒ उ॒क्था॒यु॒वे॒ य॒त्
इ॒न्द्र॒ बृ॒ह॒द्-व॒य॒स्त॒स्मै॑ त्वा॒ वि॒ष्णा॒वे॒ त्वै॒ष॒ ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्रा॒य॑
त्वो॒क्था॒यु॒वे॑ ॥ 13

TS 1.4.12.1 (Padam)

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त॒ इ॒त्यु॒प॒या॒म॒ – गृ॒ही॒तः॑ । अ॒सि॒ । इ॒न्द्रा॒य॒ । त्वा॒ ।
बृ॒ह॒द्व॒त् इति॑ बृ॒ह॒त् – व॒ते॑ । व॒य॒स्व॒ते॑ । उ॒क्था॒यु॒व॒ इत्यु॒क्थ॒ – यु॒वे॑ ॥
यत् । ते॒ । इ॒न्द्र॒ । बृ॒ह॒त् । व॒यः॑ । तस्मै॑ ॥ त्वा॒ । वि॒ष्णा॒वे॑ । त्वा॒ ।
ए॒षः॑ । ते॒ । यो॒निः॑ । इ॒न्द्रा॒य॒ । त्वा॒ । उ॒क्था॒यु॒व॒ इत्यु॒क्थ॒ – यु॒वे॑ ॥ 13

(22) (उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ऽसी॒न्द्रा॒य॒ – द्वा॒विं॒श॒तिः॑) (A12)

TS 1.4.13.1

मू॒र्ध्ना॑नं॒ दि॒वो॑ अ॒र॒तिं॑ पृ॒थि॒व्या॑ वै॒श्वान॑र॒मृ॒ताय॑ जा॒त॒म॒ग्निं॑ ।
क॒विं॑ स॒म्रा॒ज॒-म॒ति॒थिं॑ ज॒ना॒ना॒मा॒स॒न्ना॑ पा॒त्रं॑ ज॒न॒य॒न्त॑ दे॒वाः॑ ॥
उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ ऽस्य॑ग्नये॒ त्वा॑ वै॒श्वान॑राय॒ ध्रु॒वो॑ ऽसि॒ ध्रु॒व॒क्षि॒ति॑
ध्रु॒वा॒णां॑ ध्रु॒व॒त॒मो॑ ऽच्यु॒ताना॑-म॒च्यु॒त॒क्षि॒त्त॒म॑ ए॒ष॒ ते॒ यो॒नि॒र॒ग्नये॑ त्वा
वै॒श्वान॑राय॒ ॥ 14

TS 1.4.13.1 (Padam)

मू॒र्ध्ना॑न॒म् । दि॒वः॑ । अ॒र॒ति॒म् । पृ॒थि॒व्याः॑ । वै॒श्वान॑र॒म् । ऋ॒ताय॑ ।
जा॒त॒म् । अ॒ग्नि॒म् ॥ क॒वि॒म् । स॒म्रा॒ज॒मि॒ति॑ सं – रा॒ज॒म् । अ॒ति॒थि॒म् ।
ज॒ना॒ना॒म् । आ॒स॒न् । ए॒ति॑ । पा॒त्र॒म् । ज॒न॒य॒न्त॑ । दे॒वाः॑ ॥

उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । असि । अग्नये ॥ त्वा ।
 वैश्वानराय । ध्रुवः । असि । ध्रुवक्षितिरिति ध्रुव-क्षितिः । ध्रुवाणाम् ॥
 ध्रुवतम इति ध्रुव – तमः । अच्युतानाम् । अच्युतक्षित्तम
 इत्यच्युतक्षित् – तमः । एषः । ते । योनिः । अग्नये ॥ त्वा ।
 वैश्वानराय ॥ 14 (35) (मूर्द्धानं – पञ्चत्रिंशत्) (A13)

TS 1.4.14.1

मधुश्च माधवश्च शुक्रश्च शुचिश्च नभश्च नभस्यश्चेषश्चोर्जश्च
 सहश्च सहस्यश्च तपश्च तपस्यश्चो-पयामगृहीतो ऽसि
 स॒सर्पा॑ ऽस्य॒हस्पत्या॑य त्वा ॥ 15

TS 1.4.14.1 (Padam)

मधुः । च । माधवः । च । शुक्रः । च । शुचिः । च । नभः । च ।
 नभस्यः । च । इषः । च । ऊर्जः । च । सहः । च । सहस्यः ।
 च । तपः । च । तपस्यः । च । उपयामगृहीत इत्युपयाम-गृहीतः ।
 असि । स॒सर्पा॑ इति सं – सर्पः । असि ।
 अ॒हस्पत्या॑येत्य॒हः – पत्याय । त्वा ॥ 15 (30)
 (मधुश्च – त्रिंशत्) (A14)

TS 1.4.15.1

इन्द्रा॑ग्नी॒ आ ग॑तꣳ सु॒तं गी॒र्भिर्न॑भो व॒रेण्यं॑ । अस्य॑ पा॒तं धि॒येषि॑ता ॥
उप॒याम॑गृहीतो ऽसीन्द्रा॑ग्निभ्यां त्वैष॑ ते यो॒निरिन्द्रा॑ग्निभ्यां त्वा ॥ 16

TS 1.4.15.1 (Padam)

इन्द्रा॑ग्नी इतीन्द्र॑ – अ॒ग्नी । ए॒ति । ग॒तम् । सु॒तम् । गी॒र्भिः । न॑भः ।
व॒रेण्यम् ॥ अ॒स्य । पा॒तम् । धि॒या । इ॒षि॒ता ॥ उ॒प॒या॒म॑गृहीत
इत्यु॑प॒या॒म – गृ॒ही॒तः । अ॒सि । इन्द्रा॑ग्निभ्यामितीन्द्रा॑ग्नि – भ्याम् ।
त्वा । ए॒षः । ते । यो॒निः । इन्द्रा॑ग्निभ्यामितीन्द्रा॑ग्नि – भ्याम् ।
त्वा ॥ 16 (20) (इन्द्रा॑ग्नी वि॒श्र॒तिः) (A15)

TS 1.4.16.1

ओमा॑सश्चर्षणी॒धृतो॑ विश्वे॑ दे॒वास आ॑गत । दा॒श्वाꣳसो॑ दा॒शुषः॑
सु॒तं ॥ उ॒प॒या॒म॑गृहीतो ऽसि॑ विश्वे॑भ्यस्त्वा दे॒वेभ्य॑ ए॒ष ते
यो॒निर्विश्वे॑भ्यस्त्वा दे॒वेभ्यः॑ ॥ 17

TS 1.4.16.1 (Padam)

ओमा॑सः । च॒र्ष॒णी॒धृ॒त इति॑ च॒र्ष॒णि – धृ॒तः । विश्वे॑ । दे॒वासः ।
ए॒ति । ग॒त ॥ दा॒श्वाꣳसः॑ । दा॒शुषः॑ । सु॒तम् ॥ उ॒प॒या॒म॑गृहीत
इत्यु॑प॒या॒म – गृ॒ही॒तः । अ॒सि । विश्वे॑भ्यः । त्वा । दे॒वेभ्यः॑ । ए॒षः । ते ।

योनिः॑ । विश्वे॑भ्यः॑ । त्वा॑ । दे॒वेभ्यः॑ ॥ 17 (20)

(ओमा॑सो वि॒श्रुतिः॑) (A16)

TS 1.4.17.1

म॒रुत्व॑न्तं॑ वृ॒षभं॑ वा॒वृधा॑नम॒कवा॑रिं दि॒व्यं॑ शा॒समिन्द्रं॑ ।
वि॒श्वासा॑हम॒वसे॑ नू॒तना॑यो॒ग्रं॑ स॒होदा॑मिह तं॑ हु॒वेम॑ ॥
उ॒पया॑म॒गृही॑तो ऽसीन्द्रा॑य त्वा म॒रुत्व॑त ए॒ष ते॑ यो॒निरिन्द्रा॑य
त्वा म॒रुत्व॑ते ॥ 18

TS 1.4.17.1 (Padam)

म॒रुत्व॑न्तम् । वृ॒षभम् । वा॒वृधा॑नम् । अ॒कवा॑रि॒मित्य॑क॒वा – अ॒रिम् ।
दि॒व्यम् । शा॒सम् । इन्द्रं॑ ॥ वि॒श्वासा॑हमि॒ति विश्व॑-सा॒हम् । अ॒वसे॑ ।
नू॒तना॑य । उ॒ग्रम् । स॒होदा॑मि॒ति सहः॑ – दा॒म् । इ॒ह । तम् । हु॒वेम॑ ॥
उ॒पया॑म॒गृही॑त इत्यु॒पया॑म – गृ॒हीतः॑ । अ॒सि । इन्द्रा॑य । त्वा ।
म॒रुत्व॑ते । ए॒षः । ते॑ । यो॒निः । इन्द्रा॑य । त्वा । म॒रुत्व॑ते ॥ 18 (26)

(म॒रुत्व॑न्तं॑ – षट्॒विश्रु॑तिः) (A17)

TS 1.4.18.1

इन्द्र॑ मरु॒त्व इ॒ह पा॒हि सोमं॑ यथा॑ शार्या॒ते अपि॑बः सु॒तस्य॑ ।
तव॑ प्र॒णीती॑ तव॑ शूर॒ शर्म॑न्ना-वि॒वास॑न्ति क॒वयः॑ सु॒यज्ञाः॑ ॥
उ॒पया॑मगृ॒हीतो॑ ऽसीन्द्रा॒य त्वा मरु॑त्वत ए॒ष ते॒ योनि॑रिन्द्रा॒य
त्वा मरु॑त्वते ॥ 19

TS 1.4.18.1 (Padam)

इन्द्र॑ । मरु॒त्वः । इ॒ह । पा॒हि । सोम॑म् । यथा॑ । शार्या॒ते । अपि॑बः ।
सु॒तस्य॑ ॥ तव॑ । प्र॒णीती॑ति प्र - नी॒ती । तव॑ । शूर॑ । शर्म॑न् । एति॑ ।
वि॒वा॒स॒न्ति॑ । क॒वयः॑ । सु॒यज्ञा॑ इति सु - य॒ज्ञाः ॥ उ॒पया॑मगृ॒हीत
इत्यु॑पया॒म - गृ॒हीतः॑ । अ॒सि । इन्द्रा॑य । त्वा । मरु॑त्वते । ए॒षः । ते ।
योनिः॑ । इन्द्रा॑य । त्वा । मरु॑त्वते ॥ 19 (29)

(इन्द्रैकान्न त्रिंशत्) (A18)

TS 1.4.19.1

मरु॒त्वाꣳ इन्द्र॑ वृष॒भो रणा॑य पि॒बा सोम॑मनुष्वधं मदाय ।
आ सिञ्च॑स्व ज॒ठरे॑ म॒ध्व ऊ॒र्मिं त्वꣳ राजा॑ ऽसि प्र॒दिवः॑ सु॒तानां॑ ॥

उप॒याम॑गृ॒हीतो ऽसीन्द्रा॑य त्वा म॒रुत्व॑त ए॒ष ते यो॒निरिन्द्रा॑य
त्वा म॒रुत्व॑ते ॥ 20

TS 1.4.19.1 (Padam)

म॒रुत्वान् । इन्द्र॑ । वृ॒षभः॑ । रणा॑य । पि॒ब । सोम॑म् ।
अ॒नु॒ष्वध॑मित्यनु – स्व॒धम् । म॒दाय॑ ॥ ए॒ति । सि॒ञ्च॒स्व । ज॒ठरे॑ ।
म॒द्वध्वः॑ । ऊ॒र्मिम् । त्वम् । राजा॑ । अ॒सि । प्र॒दिव॑ इति प्र – दि॒वः ।
सु॒ताना॑म् ॥ उप॒याम॑गृ॒हीत इत्यु॑प॒याम – गृ॒हीतः॑ । अ॒सि । इन्द्रा॑य ।
त्वा । म॒रुत्व॑ते । ए॒षः । ते । यो॒निः । इन्द्रा॑य । त्वा ।
म॒रुत्व॑ते ॥ 20 (29) (म॒रुत्वाने॒कान्न॑त्रि॒ंशत्) (A19)

TS 1.4.20.1

महा॑ꣳ इन्द्रो॑ य ओज॑सा प॒र्जन्यो॑ वृ॒ष्टिमा॑ꣳ इव ।
स्तो॑मैर्व॒थ्सस्य॑ वावृ॒धे ॥

उप॒याम॑गृ॒हीतो ऽसि॑ महेन्द्रा॑य त्वै॒ष ते यो॒निर्महेन्द्रा॑य त्वा ॥ 21

TS 1.4.20.1 (Padam)

महा॑न् । इन्द्रः॑ । यः । ओज॑सा । प॒र्जन्यः॑ । वृ॒ष्टिमा॑निति वृ॒ष्टि-मा॑न् ।
इव॑ ॥ स्तो॑मैः । व॒थ्सस्य॑ । वावृ॒धे ॥

उप॒याम॑गृ॒हीत॑ इत्युप॒याम॑ – गृ॒हीतः॑ । अ॒सि॒ ।

महेन्द्रा॑येति॒ महा – इन्द्रा॑य । त्वा । ए॒षः । ते । योनिः॑ ।

महेन्द्रा॑येति॒ महा – इन्द्रा॑य । त्वा ॥ 21(19)

(महानेकान्नविंशतिः) (A20)

TS 1.4.21.1

महा॑ इन्द्रो॑ नृवदा॑ चर्षणि॒प्रा उ॒त द्वि॒र्बर्हा॑ अ॒मिनः॑ स॒होभिः॑ ।

अ॒स्मद्रि॑य॒ग्वावृ॑धे वी॒र्या॑यो॒रुः पृ॒थुः सु॒कृतः॑ क॒र्तृभि॑र्भूत् ॥

उप॒याम॑गृ॒हीतो ऽसि॑ महेन्द्रा॑य त्वैष॑ ते योनि॑र्महेन्द्रा॑य त्वा ॥ 22

TS 1.4.21.1 (Padam)

महा॑न् । इन्द्रः॑ । नृव॑दिति॒ नृ – वत् । ए॒ति । चर्ष॑णि॒प्रा इति॑

चर्ष॑णि – प्राः । उ॒त । द्वि॒र्बर्हा॑ इति॑ द्वि – बर्हाः॑ । अ॒मिनः॑ ।

स॒होभि॑रिति॒ सहः॑ – भिः ॥ अ॒स्मद्रि॑य॒गित्य॑स्म – द्रि॒यक् । वा॒वृ॒धे ।

वी॒र्या॑य । उ॒रुः । पृ॒थुः । सु॒कृत॑ इति॒ सु – कृतः॑ । क॒र्तृभि॑रिति॒

कर्तृ॑ – भिः । भूत् ॥ उप॒याम॑गृ॒हीत॑ इत्युप॒याम॑ – गृ॒हीतः॑ । अ॒सि॒ ।

महेन्द्रा॑येति॒ महा – इन्द्रा॑य । त्वा । ए॒षः । ते । योनिः॑ ।

महेन्द्रायेति॑ महा – इन्द्राय॑ । त्वा॑ ॥ 22 (26)

(महान् नृवथ् – षड्विंशतिः) (A21)

TS 1.4.22.1

कदा॑ च॒न स्त॒रीर॑सि॒ नेन्द्र॑ सश्चसि॒ दाशु॑षे ॥

उपो॑पेन्नु॒ मघ॑वन् भूय॒ इन्नु॑ ते॒ दानं॑ दे॒वस्य॑ पृच्यते ॥

उप॒याम॑गृहीतो ऽस्या-दित्येभ्यस्त्वा ॥

कदा॑ च॒न प्र यु॑च्छस्यु॒भे नि पा॑सि॒ जन्म॑नी ।

तुरी॑यादित्य॒ सवनं॑ त इन्द्रि॒यमा त॑स्थावमृतं॒ दिवि॑ ॥

यज्ञो॑ दे॒वानां॑ प्रत्येति॒ सुम्न॑मादित्यासो॒ भवता॑ मृडयन्तः ॥

आ वो॑ ( ) ऽर्वाची॑ सु॒मति-॑र्ववृत्याद्-होश्चिद्-या॑ वरिवो॒वित्तरा॑ ऽसत् ॥

विव॑स्व आदित्यैष॒ ते सोम॑पीथस्तेन॒ मन्द॑स्व तेन॒ तृप्य॑ तृप्यास्म

ते वयं॑ तर्पयितारो॒ या दि॒व्या वृष्टि॑स्तया॒ त्वा श्री॑णामि ॥ 23

TS 1.4.22.1 (Padam)

कदा॑ । च॒न । स्त॒रीः । अ॒सि । न । इन्द्र॑ । सश्चसि॑ । दाशु॑षे ॥

उपो॑पेत्युप – उप॒ । इत् । नु॒ । मघ॑वन्निति॒ मघ – वन्न् । भूयः॑ ।

इत् । नु॒ । ते॒ । दान॑म् । दे॒वस्य॑ । पृच्य॑ते ॥

उप॒याम॑गृ॒हीत॑ इत्यु॒पयाम॑ – गृ॒हीतः॑ । अ॒सि॑ । आ॒दि॒त्येभ्यः॑ । त्वा ॥
कदा॑ । च॒न । प्रेति॑ । यु॒च्छसि॑ । उ॒भे इति॑ । नीति॑ । पा॒सि । जन्म॑नी
इति॑ ॥ तु॒रीय॑ । आ॒दि॒त्य । स॒वनम् । ते । इन्द्रि॑यम् । एति॑ । तस्थौ॑ ।
अ॒मृत॑म् ॥ दि॒वि ॥ य॒ज्ञः । दे॒वानाम् । प्रतीति॑ । एति॑ । सु॒म्नम् ।
आ॒दि॒त्यासः॑ । भवत॑ । मृ॒डय॑न्तः ॥ एति॑ । वः ( ) । अ॒र्वाची॑ ॥
सु॒मति॑रिति सु – म॒तिः । व॒वृ॒त्यात् । अ॒होः । चि॒त् । या ।
व॒रि॒वो॒वि॒त्तरेति॑ व॒रि॒वो॒वित् – त॒रा । अ॒सत् ॥ वि॒वस्वः॑ । आ॒दि॒त्य ।
ए॒षः । ते । सो॒मपी॒थ इति॑ सो॒म – पी॒थः । तेन॑ । म॒न्दस्व॑ । तेन॑ ।
तृ॒प्य । तृ॒प्यास्म॑ । ते । व॒यम् । त॒र्पयि॑तारः । या । दि॒व्या । वृष्टिः॑ ।
॥
तया॑ । त्वा । श्री॒णामि ॥ 23 (77)

(वः – सप्तविंशतिश्च) (A22)

TS 1.4.23.1

वा॒मम॑द्य स॒वि॒त॒र्वा॒ममु॑ श्रो दि॒वेदि॑वे वा॒मम॑स्मभ्यं सा॒वीः ।
वा॒मस्य॑ हि क्ष॒यस्य॑ दे॒व भू॑रे॒रया॑ धि॒या वा॒मभा॑जः स्याम ॥
उप॒याम॑गृ॒हीतो ऽसि॑ दे॒वाय॑ त्वा स॒वि॒त्रे ॥ 24

TS 1.4.23.1 (Padam)

वामम् । अद्य । सवितः । वामम् । उ । श्वः । दिवेदिव इति
दिवे – दिवे । वामम् । अस्मभ्यमित्यस्म – भ्यम् । सावीः ॥
वामस्य । हि । क्षयस्य । देव । भूरैः । अया । धिया । वामभाज
इति वाम – भाजः । स्याम ॥ उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः ।
असि । देवाय । त्वा । सवित्रे ॥ 24 (24)

(वामं – चतुर्विंशतिः) (A23)

TS 1.4.24.1

अदब्धेभिः सवितः पायुभिष्ट्वञ् शिवेभिरद्य परि पाहि नो गयं ॥
हिरण्यजिह्वः सुविताय नव्यसे रक्षा माकिर्नो अघशञ्स ईशत ॥
उपयामगृहीतो ऽसि देवाय त्वा सवित्रे ॥ 25

TS 1.4.24.1 (Padam)

अदब्धेभिः । सवितः । पायुभिरिति पायु – भिः । त्वम् । शिवेभिः ।
अद्य । परीति । पाहि । नः । गयम् ॥
हिरण्यजिह्व इति हिरण्य – जिह्वः । सुविताय । नव्यसे । रक्ष ।
माकिः । नः । अघशञ्स इत्यघ – शञ्सः । ईशत ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त॒ इ॒त्यु॒प॒या॒म॒ – गृ॒ही॒तः॑ । अ॒सि॒ । दे॒वाय॑ । त्वा॒ ।
स॒वि॒त्रे ॥ 25 (23) (अ॒द॒ब्धे॒भि॒ – स्त्रि॒यो॒वि॒ंश॒तिः) (A24)

TS 1.4.25.1

हि॒र॒ण्य॒पा॒णि॒मू॒त॒र्ये॑ स॒वि॒ता॒र॒मु॒प॒ ह्ये॑ । स॒ चे॒त्ता॑ दे॒वता॑ प॒दं ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॑ ऽसि॒ दे॒वाय॑ त्वा॒ स॒वि॒त्रे ॥ 26

TS 1.4.25.1 (Padam)

हि॒र॒ण्य॒पा॒णि॒मि॒ति॒ हि॒र॒ण्य॒ – पा॒णि॒म् । ऊ॒त॒र्ये॑ । स॒वि॒ता॒र॒म् । उ॒पे॒ति॑ ।
ह्ये॑ ॥ सः॑ । चे॒त्ता॑ । दे॒वता॑ । प॒दम् ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त॒ इ॒त्यु॒प॒या॒म॒ – गृ॒ही॒तः॑ । अ॒सि॒ । दे॒वाय॑ । त्वा॒ ।
स॒वि॒त्रे ॥ 26 (14) (हि॒र॒ण्य॒पा॒णिं॑ – च॒तु॒र्द॒श) (A25)

TS 1.4.26.1

सु॒श॒र्मा॑ ऽसि॒ सु॒प्र॒ति॒ष्ठा॒नो॑ बृ॒ह॒दु॒क्षे॑ न॒म॒ ए॒ष॒ ते॒ यो॒नि॒

वि॒श्वे॑भ्य॒स्त्वा॑ दे॒वे॒भ्यः॑ ॥ 27

TS 1.4.26.1 (Padam)

सु॒श॒र्मे॑ति॒ सु॒ – श॒र्मा॑ । अ॒सि॒ । सु॒प्र॒ति॒ष्ठा॒न॒ इति॑ सु॒ – प्र॒ति॒ष्ठा॒नः॑ ।
बृ॒ह॒त् । उ॒क्षे॑ । न॒मः॑ । ए॒षः॑ । ते॒ । यो॒निः॑ । वि॒श्वे॑भ्यः॑ । त्वा॒ ।

दे॒वे॒भ्यः॑ ॥ 27 (12) (सु॒श॒र्मा॑ – द्वा॒द॒श) (A26)

TS 1.4.27.1

बृ॒ह॒स्पति॑-सु॒तस्य॑ त इ॒न्दो इ॒न्द्रि॒याव॑तः॒ पत्नी॑व॒न्तं॒ ग्र॒हं॑
गृ॒ह्णाम्य॑ग्ना(३)इ॒ पत्नी॑वा(३) स्स॒जू॒र्दे॒वेन॑ त्वष्ट्रा॒ सोमं॑ पिब॒ स्वाहा॑ ॥ 28

TS 1.4.27.1 (Padam)

बृ॒ह॒स्पति॑सु॒तस्येति॑ बृ॒ह॒स्पति॑ - सु॒तस्य॑ । ते । इ॒न्दो इति॑ ।
इ॒न्द्रि॒याव॑त इ॒तीन्द्रि॒य - व॒तः । पत्नी॑व॒न्तमि॒ति पत्नी॑ - व॒न्तम् ।
ग्र॒हम् । गृ॒ह्णामि॑ । अ॒ग्ना(३) इ॒ । पत्नी॑वा(३) इति॑ पत्नी॑ - वा(३)ः ।
स॒जू॒रिति॑ स - जूः । दे॒वेन॑ । त्वष्ट्रा॑ । सोम॑म् । पिब॑ ।
स्वाहा॑ ॥ 28 (15) (बृ॒ह॒स्पति॑सु॒तस्य॑ - पञ्च॑दश) (A27)

TS 1.4.28.1

हरि॑रसि॒ हारि॑योज॒नो ह॒र्योः॑ स्था॒ता व॒ज्रस्य॑ भ॒र्ता पृ॒श्नेः॑ प्रे॒ता तस्य॑ ते
दे॒व सोमे॑ष्ट॒यजुषः॑ स्तु॒तस्तो॑मस्य॒ शस्तो॑क्थस्य॒ हरि॑व॒न्तं॒ ग्र॒हं गृ॒ह्णामि॑
ह॒रीः स्थ॑ ह॒र्योर्धा॑नाः स॒हसो॑मा इ॒न्द्राय॑ स्वाहा ॥ 29

TS 1.4.28.1 (Padam)

हरिः॑ । अ॒सि॑ । हा॒रि॒यो॒ज॒न इति॑ हा॒रि - यो॒ज॒नः । ह॒र्योः॑ । स्था॒ता ।
व॒ज्रस्य॑ । भ॒र्ता । पृ॒श्नेः॑ । प्रे॒ता । तस्य॑ । ते । दे॒व । सोम॑ ।
इ॒ष्ट॒यजुष॑ इ॒तीष्ट॑ - य॒जुषः॑ । स्तु॒तस्तो॑मस्येति॑ स्तु॒त - स्तो॑मस्य॑ ।

श॒स्तो॒क्थ॒स्येति॑ श॒स्त – उ॒क्थ॒स्य॒ । हरि॑व॒न्तमि॒ति हरि॑ – व॒न्तम् ।

॥
ग्र॒हम् । गृ॒ह्णामि॑ । ह॒रीः । स्थ॒ । हर्योः॑ ॥ धा॒नाः ।

सह॑सो॒मा इति॑ सह – सो॒माः । इन्द्रा॑य । स्वाहा ॥ 29 (26)

(हरि॑रसि – षड्विंश॑तिः) (A28)

TS 1.4.29.1

अ॒ग्न आ॒यूँषि॑ पव॒स आ सु॒वोर्ज॑मिषं च नः ।

आ॒रे बा॑धस्व दु॒च्छुनां॑ ॥

उप॒याम॑गृ॒हीतो ऽस्य॑ग्नये॒ त्वा तेज॑स्वत ए॒ष ते योनि॑र॒ग्नये॒ त्वा
तेज॑स्वते ॥ 30

TS 1.4.29.1 (Padam)

अ॒ग्नै ॥ आ॒यूँषि॑ । प॒वसे॑ । ए॒ति । सु॒व । ऊ॒र्जम् । इ॒षम् । च । नः ॥

आ॒रे । बा॑धस्व । दु॒च्छुना॑म् ॥ उप॒याम॑गृ॒हीत इत्यु॑प॒याम – गृ॒हीतः ।

अ॒सि । अ॒ग्नये॑ । त्वा । तेज॑स्वते । ए॒षः । ते । योनिः॑ । अ॒ग्नये॑ ।

त्वा । तेज॑स्वते ॥ 30 (23)

(अ॒ग्न आ॒यूँषि॑ – त्रयो॑विंश॑तिः) (A29)

TS 1.4.30.1

उत्तिष्ठन्नो॑जसा॒ सह॒ पी॒त्वा शि॒प्रे॑ अ॒वेप॒यः । सोम॑मिन्द्र॒ च॒मू सु॒तं ॥
उप॒याम॑गृहीतो ऽसीन्द्राय॒ त्वौज॑स्वत ए॒ष ते॒ योनि॑रिन्द्राय॒
त्वौज॑स्वते ॥ 31

TS 1.4.30.1 (Padam)

उत्तिष्ठन्नित्युत् – तिष्ठन् । ओजसा । सह । पीत्वा । शिप्रे इति ।
अवेपयः ॥ सोमम् । इन्द्र । चमू इति । सुतम् ॥ उपयामगृहीत
इत्युपयाम – गृहीतः । असि । इन्द्राय । त्वा । ओजस्वते । एषः ।
ते । योनिः । इन्द्राय । त्वा । ओजस्वते ॥ 31(21)

(उत्तिष्ठन्नेकविंशतिः) (A30)

TS 1.4.31.1

तर॑णि वि॒श्वदर्श॑तो ज्योतिष्कृ॑दसि॒ सूर्य॑ । वि॒श्वमा॑ भा॒सि रो॒चनं ॥
उप॒याम॑गृहीतो ऽसि॒ सूर्या॑य॒ त्वा भ्रा॑जस्वत ए॒ष ते॒ योनिः॑ सूर्या॑य॒ त्वा
भ्रा॑जस्वते ॥ 32

TS 1.4.31.1 (Padam)

तरणिः । विश्वदर्शत इति विश्व – दर्शतः । ज्योतिष्कृदिति
ज्योतिः – कृत् । असि । सूर्य ॥ विश्वम् । एति । भासि । रोचनम् ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त इ॒त्यु॒प॒या॒म – गृ॒ही॒तः । अ॒सि॒ । सू॒र्या॒य । त्वा॒ ।

भ्रा॒ज॒स्व॒ते । ए॒षः । ते॒ । यो॒निः॑ । सू॒र्या॒य । त्वा॒ ।

भ्रा॒ज॒स्व॒ते ॥ 32 (20) (तर॒णि – वि॒श्रु॒तिः) (A31)

TS 1.4.32.1

आ॒ प्या॒य॒स्व म॒दि॒न्त॒म सो॒म वि॒श्वा॒भि-रू॒ति॒भिः॑ ।

भ॒वा॑ नः॒ स॒प्र॒थ॒स्त॒मः ॥ 33

TS 1.4.32.1 (Padam)

ए॒ति॒ । प्या॒य॒स्व । म॒दि॒न्त॒म । सो॒म । वि॒श्वा॒भिः॑ ।

ऊ॒ति॒भि॒रि॒त्यु॒ति – भिः॑ ॥ भ॒व । नः॑ । स॒प्र॒थ॒स्त॒म इ॒ति

स॒प्र॒थः – त॒मः ॥ 33 (9) (आ॒ प्या॒य॒स्व – न॒व) (A32)

TS 1.4.33.1

ई॒यु॒ष्टे॒ ये पू॒र्व॒तरा॒मप॒श्यन् व्यु॒च्छ॒न्ती॑मु॒षसं॑ म॒र्त्या॑सः ।

अ॒स्मा॒भि॒रु॒ नु प्र॒ति॒च॒क्ष्या॑ ऽभू॒दो॒ ते य॒न्ति॒ ये अ॒प॒री॒षु प॒श्यान् ॥ 34

TS 1.4.33.1 (Padam)

ई॒युः॑ । ते॒ । ये॒ । पू॒र्व॒तरा॒मि॒ति पू॒र्व – तरा॒म् । अ॒प॒श्य॒न् ।

व्यु॒च्छ॒न्ती॑मि॒ति वि – उ॒च्छ॒न्ती॑म् । उ॒ष॒स॒म् । म॒र्त्या॑सः ॥ अ॒स्मा॒भिः॑ ।

उ॒ । नु॒ । प्र॒ति॒च॒क्ष्ये॑ति॒ प्रति – च॒क्ष्या॑ । अ॒भू॒त् । ओ इ॒ति॑ । ते॒ ।

यन्ति । ये । अपरीषु । पश्यान् ॥ 34 (19)

(ईयु – रेकान्नविंशतिः) (A33)

TS 1.4.34.1

ज्योतिष्मतीं त्वा सादयामि ज्योतिष्कृतं त्वा सादयामि
ज्योतिर्विदं त्वा सादयामि भास्वतीं त्वा सादयामि
ज्वलन्तीं त्वा सादयामि मल्मलाभवन्तीं त्वा सादयामि
दीप्यमानां त्वा सादयामि रोचमानां त्वा सादयाम्यजस्रां
त्वा सादयामि बृहज्ज्योतिषं त्वा सादयामि
बोधयन्तीं त्वा सादयामि जाग्रतीं त्वा सादयामि ॥ 35

TS 1.4.34.1 (Padam)

ज्योतिष्मतीम् । त्वा । सादयामि । ज्योतिष्कृतमिति ज्योतिः-कृतम् ॥
त्वा । सादयामि । ज्योतिर्विदमिति ज्योतिः - विदम् । त्वा ।
सादयामि । भास्वतीम् । त्वा । सादयामि । ज्वलन्तीम् । त्वा ।
सादयामि । मल्मलाभवन्तीमिति मल्मला - भवन्तीम् । त्वा ।
सादयामि । दीप्यमानाम् । त्वा । सादयामि । रोचमानाम् । त्वा ।
सादयामि । अजस्राम् । त्वा । सादयामि ।

बृ॒हज्ज्यो॑ति॒षमि॑ति बृ॒हत् – ज्यो॑ति॒षम् । त्वा॒ । सा॒दया॑मि ।

बो॒धय॑न्तीम् । त्वा॒ । सा॒दया॑मि । जा॒ग्रती॑म् । त्वा॒ ।

सा॒दया॑मि ॥ 35 (36) (ज्यो॑ति॒ष्मती॑ – षट्त्रि॑ंशत्) (A34)

TS 1.4.35.1

प्र॒यासा॑य स्वा॒हा ऽया॑साय स्वा॒हा वि॒यासा॑य स्वा॒हा सं॒यासा॑य
स्वा॒हो॒द्यासा॑य स्वा॒हा ऽव॒यासा॑य स्वा॒हा शु॒चे स्वा॒हा शो॒काय॑ स्वा॒हा
तप्य॑त्वै स्वा॒हा तप॑ते स्वा॒हा ब्र॒ह्मह॑त्यायै स्वा॒हा सर्व॑स्मै स्वा॒हा ॥ 36

TS 1.4.35.1 (Padam)

प्र॒यासा॑येति प्र – या॒साय॑ । स्वा॒हा ॥ आ॒यासा॑येत्या – या॒साय॑ ।

स्वा॒हा ॥ वि॒यासा॑येति वि – या॒साय॑ । स्वा॒हा ॥ सं॒यासा॑येति

सं – या॒साय॑ । स्वा॒हा ॥ उ॒द्यासा॑येत्युत् – या॒साय॑ । स्वा॒हा ॥

अ॒वया॑सायेत्यव – या॒साय॑ । स्वा॒हा ॥ शु॒चे । स्वा॒हा ॥ शो॒काय॑ ।

स्वा॒हा ॥ तप्य॑त्वै । स्वा॒हा ॥ तप॑ते । स्वा॒हा ॥ ब्र॒ह्मह॑त्याया इति

ब्र॒ह्म – ह॑त्यायै । स्वा॒हा ॥ सर्व॑स्मै । स्वा॒हा ॥ 36 (24)

(प्र॒यासा॑य – चतु॑र्विंशतिः) (A35)

TS 1.4.36.1

चित्त॑ स॒न्ताने॑न॒ भव॑ं य॒क्ना रु॒द्रं तनि॑म्ना पशु॒पति॑
स्थूल॑हृदये॒नाग्नि॑ हृदये॒न रु॒द्रं लो॑हिते॒न शर्व॑ मत॒स्नाभ्यां
महा॑दे॒व-म॒न्तःपा॑र्श्वे॒नौषि॑ष्ठ॒हन॑ शि॒ङ्गी-नि॑को॒श्याभ्यां॑ ॥ 37

TS 1.4.36.1 (Padam)

चित्त॑म् । स॒न्ताने॑नेति॒ सं - ताने॑न । भव॑म् । य॒क्ना । रु॒द्रम् ।
तनि॑म्ना । पशु॒पति॑मिति॒ पशु॑ - पति॑म् । स्थूल॑हृदये॒नेति॑
स्थूल॑ - हृदये॒न । अ॒ग्निम् । हृदये॒न । रु॒द्रम् । लो॑हिते॒न । शर्व॑म् ।
मत॒स्नाभ्याम् । महा॑दे॒वमिति॑ महा - दे॒वम् ।
अ॒न्तःपा॑र्श्वे॒नेत्य॒न्तः - पा॑र्श्वे॒न । ओ॒षि॒ष्ठ॒हन॑मित्यो॒षि॒ष्ठ - ह॑नम् ।
शि॒ङ्गीनि॑को॒श्याभ्या॑मिति॒ शि॒ङ्गी - नि॑को॒श्याभ्याम्॑ ॥ 37 (18)

(चित्त - मष्टादश) (A36)

TS 1.4.37.1

आ ति॑ष्ठ वृ॒त्रह॑न् रथं॑ यु॒क्ता ते॑ ब्रह्म॒णा ह॑री ॥
अ॒र्वाची॑न॒ सु ते॒ मनो॑ ग्रा॒वा कृ॑णोतु॒ वग्नु॑ना ॥

उपयामगृहीतो ऽसीन्द्राय त्वा षोडशिन एष ते योनिरिन्द्राय
त्वा षोडशिनै ॥ 38

TS 1.4.37.1 (Padam)

एति । तिष्ठ । वृत्रहन्निति वृत्र – हन् । रथम् । युक्ता । ते । ब्रह्मणा ।
हरी इति ॥ अर्वाचीनम् । स्विति । ते । मनः । ग्रावा । कृणोतु ।
वग्नुना ॥ उपयामगृहीत इत्युपयाम – गृहीतः । असि । इन्द्राय ।
त्वा । षोडशिनै । एषः । ते । योनिः । इन्द्राय । त्वा ।
षोडशिनै ॥ 38 (26) (आ तिष्ठ – षट्विंशतिः) (A37)

TS 1.4.38.1

इन्द्रमिद्धरी वहतो ऽप्रतिधृष्टशवस-मृषीणां च स्तुतीरुप
यज्ञं च मानुषाणां ॥

उपयामगृहीतो ऽसीन्द्राय त्वा षोडशिन एष ते योनिरिन्द्राय
त्वा षोडशिनै ॥ 39

TS 1.4.38.1 (Padam)

इन्द्रम् । इत् । हरी इति । वहतः ।

अप्रतिधृष्टशवसमित्यप्रतिधृष्ट – शवसम् । ऋषीणाम् । च । स्तुतीः ।

उ॒पे॒ति॑ । य॒ज्ञ॒म् । च॑ । मा॒नु॒षा॒णाम् ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त॒ इ॒त्यु॒प॒या॒म॒ – गृ॒ही॒तः॑ । अ॒सि॑ । इ॒न्द्रा॒य॑ । त्वा॒ ।

षो॒ड॒शि॒ने॑ ॥ ए॒षः॑ । ते॒ । यो॒निः॑ । इ॒न्द्रा॒य॑ । त्वा॒ । षो॒ड॒शि॒ने॑ ॥ 39 (23)

(इन्द्र॑मित् – त्रयो॑विंशतिः) (A38)

TS 1.4.39.1

अ॒सा॒वि॑ सो॒म॒ इ॒न्द्र॑ ते॒ श॒वि॒ष्ठ॑ धृ॒ष्णा॒वा ग॑हि ।

आ॒ त्वा॑ पृ॒ण॒क्त्वि॒न्द्रि॒यं र॒जः॑ सू॒र्यं॑ न र॒श्मि॒भिः॑ ॥

उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒तो ऽसी॑न्द्रा॒य॒ त्वा॑ षो॒ड॒शि॒ने॑ ए॒ष॒ ते॒ यो॒नि॒रि॒न्द्रा॒य॑

त्वा॑ षो॒ड॒शि॒ने॑ ॥ 40

TS 1.4.39.1 (Padam)

अ॒सा॒वि॑ । सो॒मः॑ । इ॒न्द्र॑ । ते॒ । श॒वि॒ष्ठ॑ । धृ॒ष्णो॑ । ए॒ति॑ । ग॒हि॑ ॥

ए॒ति॑ । त्वा॒ । पृ॒ण॒क्त्तु॑ । इ॒न्द्रि॒यम् । र॒जः॑ । सू॒र्यम्॑ । न । र॒श्मि॒भिरि॑ति

र॒श्मि॑ – भिः ॥ उ॒प॒या॒म॒गृ॒ही॒त॒ इ॒त्यु॒प॒या॒म॒ – गृ॒ही॒तः॑ । अ॒सि॑ ।

इ॒न्द्रा॒य॑ । त्वा॒ । षो॒ड॒शि॒ने॑ ॥ ए॒षः॑ । ते॒ । यो॒निः॑ । इ॒न्द्रा॒य॑ । त्वा॒ ।

षो॒ड॒शि॒ने॑ ॥ 40 (27) (असा॑वि – सप्त॑विंशतिः) (A39)

TS 1.4.40.1

सर्वस्य॑ प्रति॑शीव॑री भूमि॑स्त्वोपस्थ॑ आ ऽधि॑त ।
स्यो॒ना अ॒स्मै सु॒षदा॑ भव॑ यच्छा॒स्मै शर्म॑ सप्र॒थाः ॥
उप॒या॒मगृ॑हीतो॒ ऽसीन्द्रा॑य॒ त्वा षोड॑शि॒न ए॒ष ते॒ योनि॑रिन्द्रा॒य
त्वा षोड॑शिने ॥ 41

TS 1.4.40.1 (Padam)

सर्वस्य॑ । प्रति॑शीव॑रीति॒ प्रति – शीव॑री । भूमिः॑ । त्वा ।
उपस्थ॑ इत्युप – स्थे । एति॑ । अधि॑त ॥ स्यो॒ना । अ॒स्मै । सु॒षदेति॑
सु – सदा॑ । भव॑ । यच्छ॑ । अ॒स्मै । शर्म॑ । सप्र॒था इति॑ स-प्रथाः ॥
उप॒या॒मगृ॑हीत इत्युप॒या॒म – गृ॑हीतः । अ॒सि । इन्द्रा॑य । त्वा ।
षोड॑शिने ॥ ए॒षः । ते । योनिः॑ । इन्द्रा॑य । त्वा । षोड॑शिने ॥ 41 (26)

(सर्वस्य॑ षड्विंशतिः) (A40)

TS 1.4.41.1

महा॑ इन्द्रो॒ वज्र॑बाहुः षोड॑शी शर्म॑ यच्छतु ।
स्व॒स्ति नो॑ म॒घवा॑ करोतु॒ हन्तु॑ पा॒प्मानं॑ यो॒ ऽस्मान् द्वेष्टि॑ ॥

उप॒याम॑गृ॒हीतो ऽसीन्द्रा॑य त्वा षोड॒शिन॑ ए॒ष ते॒ योनि॑रिन्द्राय त्वा
षोड॒शिने॑ ॥ 42

TS 1.4.41.1 (Padam)

म॒हान् । इन्द्रः॑ । वज्र॑बा॒हुरि॒ति वज्र॑ – बा॒हुः । षोड॒शी । शर्म॑ ।
य॒च्छतु॑ ॥ स्व॒स्ति । नः॑ । म॒घवे॑ति म॒घ – वा । क॒रोतु॑ । ह॒न्तु ।
पा॒प्मान॑म् । यः । अ॒स्मान् । द्वेष्टि॑ ॥

उप॒याम॑गृ॒हीत इत्यु॑प॒याम – गृ॒हीतः॑ । अ॒सि । इन्द्रा॑य । त्वा ।
षोड॒शिने॑ । ए॒षः । ते॒ । योनिः॑ । इन्द्रा॑य । त्वा । षोड॒शिने॑ ॥ 42 (26)

(म॒हान् – षड्विंश॑तिः) (A41)

TS 1.4.42.1

स॒जोषा॑ इन्द्र॒ सग॑णो म॒रुद्भिः॑ सोमं॑ पिब वृ॒त्रह॑ञ्छूर वि॒द्वान् ।
ज॒हि शत्रू॑रप॒ मृधो॑ नुद॒स्वाथा॑भयं कृ॒णुहि॑ वि॒श्वतो॑ नः ॥
उप॒याम॑गृ॒हीतो ऽसीन्द्रा॑य त्वा षोड॒शिन॑ ए॒ष ते॒ योनि॑रिन्द्राय त्वा
षोड॒शिने॑ ॥ 43

TS 1.4.42.1 (Padam)

स॒जोषा॑ इति॑ स – जोषाः॑ । इन्द्र॑ । स॒गण॑ इति॑ स – गणः॑ ।
म॒रुद्भि॒रिति॑ म॒रुत् – भिः॑ । सोम॑म् । पिब॑ । वृ॒त्रह॑न्निति॑ वृ॒त्र – ह॑न् ।
शू॒र । वि॒द्वान् ॥ ज॒हि । श॒त्रून् । अ॒पेति॑ । मृ॒धः । नु॒दस्व॑ । अथ॑ ।
अ॒भय॑म् । कृ॒णु॒हि । वि॒श्वतः॑ । नः॑ ॥ उ॒पया॑म॒गृही॑त
इत्यु॑पया॒म – गृ॒हीतः॑ । अ॒सि । इन्द्रा॑य । त्वा । षोड॑शिने॑ । ए॒षः ।
ते । योनिः॑ । इन्द्रा॑य । त्वा । षोड॑शिने॑ ॥ 43 (30)

(सजोषाः – त्रिंशत्) (A42)

TS 1.4.43.1

उदु॑ त्यं जा॒तवे॑दसं दे॒वं व॑हन्ति॑ के॒तवः॑ । दृ॒शे वि॑श्वाय॒ सूर्य॑ ॥
चि॒त्रं दे॒वाना॑-मु॒दगा॑दनी॒कं चक्षु॑ मि॒त्रस्य॑ वरु॒णस्या॑ग्नेः ।
आ ऽप्रा॑ द्यावा॑पृथि॒वी अ॒न्तरि॑क्षं॒ सूर्य॑ आ॒त्मा ज॑गतस्त॒स्थुष॑श्च ॥
अग्ने॑ नय॒ सु॒पथा॑ रा॒ये अ॒स्मान् । वि॑श्वानि॒ देव॑ व॒युनानि॑ वि॒द्वान् ।
यु॒योद्ध्य॑स्म-ज्जु॒हुरा॑ण मे॒नो भू॑यिष्ठां॒ ते न॑म॒उक्तिं॑ वि॒धेम ॥
दि॒वं ग॑च्छ॒ सु॒वः प॑त॒ रूपे॑ण – [ ] 44

TS 1.4.43.1 (Padam)

उ॒दि॒ति॑ । उ॒ । त्॒य॒म् । जा॒त॒वे॒द॒स॒मि॒ति॑ जा॒त – वे॒द॒स॒म् । दे॒व॒म् ।
व॒ह॒न्ति॑ । के॒त॒वः॑ ॥ दृ॒शे॑ । वि॒श्वा॒य॑ । सू॒र्य॑म् ॥ चि॒त्र॒म् । दे॒वा॒ना॑म् ॥
उ॒दि॒ति॑ । अ॒गा॒त् । अ॒नी॒क॒म् । चक्षुः॑ । मि॒त्र॒स्य॑ । व॒रु॒ण॒स्य॑ । अ॒ग्नेः॑ ॥
ऐ॒ति॑ । अ॒प्राः॑ । द्या॒वा॒पृ॒थि॒वी इति॑ द्या॒वा – पृ॒थि॒वी । अ॒न्त॒रि॒क्ष॒म् ।
सू॒र्यः॑ । आ॒त्मा॑ । ज॒ग॒तः॑ । त॒स्थु॒षः॑ । च ॥ अ॒ग्ने॑ । न॒य॑ ।
सु॒प॒थे॒ति॑ सु – प॒था॑ । रा॒ये॑ । अ॒स्मान् । वि॒श्वा॒नि॑ । दे॒व॒ । व॒यु॒ना॒नि॑ ।
वि॒द्वान् ॥ यु॒यो॒धि॑ । अ॒स्मत् । जु॒हु॒रा॒ण॒म् । ए॒नः॑ । भू॒यि॒ष्ठा॒म् । ते॑ ।
न॒म॒उ॒क्ति॒मि॒ति॑ न॒मः – उ॒क्ति॒म् । वि॒धेम॑ ॥ दि॒व॒म् । ग॒च्छ॑ । सु॒वः॑ ।
प॒त॑ । रू॒पे॒ण॑ । 44 (50)

TS 1.4.43.2

वो॑ रू॒प॒म॒भ्यै॒मि॒ व॒य॒सा॒ व॒यः॑ ।
तु॒थो॑ वो॒ वि॒श्व॑ वे॒दा॒ वि॒ भ॒ज॒तु॒ व॒र्षि॒ष्ठे॒ अधि॑ ना॒के॑ ॥
ए॒त॒त्ते॑ अ॒ग्ने॒ रा॒ध॒ ऐ॒ति॒ सो॒म॒च्यु॒तं॒ त॒न्मि॒त्र॒स्य॑ प॒था॒ न॒य॒र्त॒स्य॑ प॒था॒ प्रे॒त॑
च॒न्द्र॒द॒क्षि॒णा॒ य॒ज्ञ॒स्य॑ प॒था॒ सु॒वि॒ता॒ न॒य॒न्ती॑ ब्रा॒ह्म॒ण॒म॒द्य॑
॥ रा॒द्द॒ध्या॒स॒मृ॒षि॒मा॒र्षे॒यं॑ पि॒तृ॒म॒न्तं॑ पै॒तृ॒म॒त्य॑ सु॒धा॒तु॒द॒क्षि॒णं॑ वि॒ सु॒वः॑

पश्य व्यन्तरिक्षं यतस्व सदस्यै ( ) – रस्मद्दात्रा देवत्रा गच्छत
मधुमतीः प्रदातारमा विशतानवहायास्मान् देवयानेन पथेत सुकृतां
लोके सीदत तन्नः सःस्कृतं ॥ 45

TS 1.4.43.2 (Padam)

वः । रूपम् । अभि । एति । एमि । वयसा । वयः ॥ तुथः । वः ।
विश्ववेदा इति विश्व – वेदाः । वीति । भजतु । वर्षिष्ठे । अधीति ।
नाके ॥ एतत् । ते । अग्ने । राधः । एति । एति ।
सोमच्युतमिति सोम – च्युतम् । तत् । मित्रस्य । पथा । नय ।
ऋतस्य । पथा । प्रेति । इत । चन्द्रदक्षिणा इति चन्द्र – दक्षिणाः ।
यज्ञस्य । पथा । सुविता । नयन्तीः । ब्राह्मणम् । अद्य । राध्यासम् ।
ऋषिम् । आर्षेयम् । पितृमन्तमिति पितृ – मन्तम् । पैतृमत्यमिति
पैतृ – मत्यम् । सुधातुदक्षिणमिति सुधातु – दक्षिणम् । वीति ।
सुवः । पश्य । वीति । अन्तरिक्षम् । यतस्व । सदस्यैः ( ) ।
अस्मद्दात्रा इत्यस्मत् – दात्राः । देवत्रेति देव – त्रा । गच्छत ।
मधुमतीरिति मधु – मतीः । प्रदातारमिति प्र – दातारम् । एति ।

वि॒शत॑ । अन॒वहा॑येत्यन॒व – हा॒य । अ॒स्मान् । दे॒वया॑नेनेति॑
 दे॒व – या॑नेन । प॒था । इ॒त । सु॒कृता॑मिति॑ सु – कृ॒ताम् ॥ लो॒के ।
 सी॒दत॑ । तत् । नः । स॒ऽस्कृ॑तम् ॥ 45 (68)

(रूपेण॑ – सदस्यै॑ – र॒ष्टाद॑श च) (A43)

TS 1.4.44.1

धा॒ता रा॒तिः स॒वि॒तेदं॑ जु॒षन्तां॑ प्र॒जाप॑ति॒ नि॒धिप॑तिर्नो॒ अ॒ग्निः ।
 त्व॒ष्टा वि॒ष्णुः प्र॒जया॑ स॒ऽर्रा॒णो य॑ज॒मानाय॑ द्र॒विणं॑ दधातु ॥
 स॒मिन्द्र॑ णो॒ मन॑सा॒ नेषि॑ गो॒भिः स॒ऽसू॒रिभि॑र्म॒घव॑न्थ् स॒ऽस्व॒स्त्या ।
 सं ब्र॑ह्म॒णा दे॒वकृ॑तं॒ यद॑स्ति॒ सं दे॒वाना॑ऽसु॒मत्या॑ य॒ज्ञिया॑नां ॥
 सं व॑र्च॒सा प॑यसा॒ सं त॒नूभि॑ – र॒गन्म॑हि॒ मन॑सा॒ स॒ऽशिवे॑न ॥
 त्व॒ष्टा नो॑ अत्र॒ वरि॑वः कृ॒णो – [ ] 46

TS 1.4.44.1 (Padam)

धा॒ता । रा॒तिः । स॒वि॒ता । इ॒दम् । जु॒षन्ता॑म् । प्र॒जाप॑तिरिति॑
 प्र॒जा – प॒तिः । नि॒धिप॑तिरिति॑ नि॒धि – प॒तिः । नः । अ॒ग्निः ॥
 ॥ त्व॒ष्टा । वि॒ष्णुः । प्र॒जये॑ति प्र – जया॑ ॥ स॒ऽर्रा॒ण इति॑ सं-र्रा॒णः ।
 य॑ज॒मानाय॑ । द्र॒विण॑म् । द॒धातु॑ ॥ स॒मिति॑ । इन्द्र॑ । नः ।

मन॑सा । ने॒षि॑ । गो॒भिः॑ । समि॑ति । सू॒रिभि॑रिति सू॒रि॑ – भिः॑ ।
म॒घव॑न्निति म॒घ – व॒न् । समि॑ति । स्व॒स्त्या ॥ समि॑ति । ब्र॒ह्म॑णा ।
दे॒वकृ॑तमिति दे॒व – कृ॑तम् । यत् । अ॒स्ति॑ । समि॑ति ।
दे॒वाना॑म् । सु॒मत्ये॑ति सु – म॒त्या । य॒ज्ञिया॑नाम् ॥ समि॑ति । वर्च॑सा ।
पय॑सा । समि॑ति । त॒नूभिः॑ । अ॒गन्म॑हि । मन॑सा । समि॑ति । शि॒वेन॑ ॥
त्व॑ष्टा । नः॑ । अ॒न्न । व॒रिवः॑ । कृ॒णोतु॑ । 46 (50)

TS 1.4.44.2

त्व॑नु॒ मा॒र्षु॑ त॒नुवो॑ यद्-विलि॑ष्टं ॥
यद॑द्य त्वा प्र॑यति य॒ज्ञे अ॒स्मिन्न॑ग्ने हो॒तार॑मवृ॒णीम॑हीह ।
ऋ॒धग॑या॒डृध॑गु॒ताश॑मि॒ष्टाः प्र॒जा॒नन् । य॒ज्ञमु॑प या॒हि वि॒द्वान् ॥
स्व॒गा वो॑ दे॒वाः स॒दन॑म॒कर्म॑ य आ॒ज॒गम॑ स॒वने॑दं जु॒षा॒णाः ।
ज॒क्षि॒वा॒सः प॒पि॒वा॒सश्च॑ वि॒श्वे ऽस्मे॑ ध॒त्त व॑सवो व॒सूनि॑ ॥
या॒ना ऽव॑ह उ॒शतो॑ दे॒व दे॒वान् तान् – [ ] 47

TS 1.4.44.2 (Padam)

अ॒न्विति॑ । मा॒र्षु॑ । त॒नुवः॑ । यत् । विलि॑ष्टमिति वि – लि॒ष्टम् ॥ यत् ।
अ॒द्य । त्वा॑ । प्र॒यती॑ति प्र – य॒ति । य॒ज्ञे । अ॒स्मिन् । अ॒ग्ने॑ ।

हो॒ता॒र॒म् । अ॒वृ॒णी॒म॒हि । इ॒ह ॥ ऋ॒ध॒क् । अ॒या॒ट् । ऋ॒ध॒क् । उ॒त ।
 अ॒श॒मि॒ष्टाः । प्र॒जा॒न॒न्नि॒ति॒ प्र – जा॒न॒न् । य॒ज्ञ॒म् । उ॒पे॒ति॒ । या॒हि॒ ।
 वि॒द्वान् ॥ स्व॒गे॒ति॒ स्व – गा । वः । दे॒वाः । स॒द॒न॒म् । अ॒क॒र्म । ये ।
 आ॒ज॒ग्मे॒त्या॑ – ज॒ग्म॑ । स॒व॒ना । इ॒द॒म् । जु॒षा॒णाः ॥ ज॒क्षि॒वा॒ँसः॑ ।
 प॒पि॒वा॒ँसः॑ । च । वि॒श्वे॑ ॥ अ॒स्मे॒ इति॑ । ध॒त्त॑ । व॒स॒वः॑ । व॒सू॒नि ॥
 या॒न् । ए॒ति॑ । अ॒व॒हः॑ । उ॒श॒तः॑ । दे॒व । दे॒वान् । ता॒न् । 47 (50)

TS 1.4.44.3

प्रे॒रय॑ स्वे॒ अ॒ग्ने॑ स॒ध॒स्थे॑ ॥
 व॒ह॒मा॒ना॒ भ॒र॒मा॒णा॒ ह॒वी॒ँषि॑ व॒सुं॑ घ॒र्मं॑ दि॒व॒मा॑ ति॒ष्ठ॒ता॒नु॑ ॥
 य॒ज्ञ॑ य॒ज्ञं॑ ग॒च्छ॑ य॒ज्ञ॒प॒तिं॑ ग॒च्छ॑ स्वां॑ यो॒निं॑ ग॒च्छ॑ स्वा॒है॒ष॑ ते॒ य॒ज्ञो॑
 य॒ज्ञ॒प॒ते॑ स॒ह॒सू॒क्त॒वा॒कः॑ सु॒वी॒रः॑ स्वा॒हा॑ दे॒वा॑ गा॒तु॒वि॒दो॑ गा॒तुं॑ वि॒त्त्वा॑
 गा॒तु॒मि॒त॑ म॒न॒स॒स्प॒त॑ इ॒मं॑ नो॒ दे॒व॑ दे॒वेषु॑ य॒ज्ञ॑ स्वा॒हा॑ वा॒चि॑ स्वा॒हा॑
 वा॒ते॑ धाः ॥ 48

TS 1.4.44.3 (Padam)

प्रे॒ति॑ । ई॒र॒य॑ । स्वे॒ । अ॒ग्ने॑ । स॒ध॒स्थ॑ इति॑ स॒ध – स्थे॑ ॥ व॒ह॒मा॒नाः॑ ।
 भ॒र॒मा॒णाः॑ । ह॒वी॒ँषि॑ । व॒सु॑म् । घ॒र्म॑म् । दि॒व॑म् । ए॒ति॑ । ति॒ष्ठ॒त॑ ।

अनु॑ ॥ य॒ज्ञ॑ । य॒ज्ञ॑म् । ग॒च्छ॑ । य॒ज्ञ॑प॒ति॒मि॒ति॑ य॒ज्ञ॑ – प॒ति॑म् । ग॒च्छ॑ ।
 स्वा॒म् । यो॒नि॑म् । ग॒च्छ॑ । स्वा॒हा॑ ॥ ए॒षः॑ । ते॒ । य॒ज्ञः॑ । य॒ज्ञ॑प॒त॒ इति॑
 य॒ज्ञ॑ – प॒ते॑ । स॒ह॒सू॒क्त॒वा॒क॒ इति॑ स॒ह॒सू॒क्त॑ – वा॒कः॑ । सु॒वी॒र॒ इति॑
 सु – वी॒रः॑ । स्वा॒हा॑ । दे॒वाः॑ । गा॒तु॒वि॒द॒ इति॑ गा॒तु॑ – वि॒दः॑ । गा॒तु॑म् ।
 वि॒त्त्वा॑ । गा॒तु॑म् । इ॒त॒ । म॒न॒सः॑ । प॒ते॑ । इ॒म॒म् । नः॑ । दे॒व॒ । दे॒वेषु॑ ।
 य॒ज्ञ॑म् । स्वा॒हा॑ ॥ वा॒चि॑ । स्वा॒हा॑ ॥ वा॒ते॑ । धाः॑ ॥ 48 (48)

(कृ॒णो॒तु॑ – ता॒न॒ – षा॑च॒त्वारि॑ञ्श॒च्च) (A44)

TS 1.4.45.1

उ॒रु॑ञ् हि॒ राजा॑ व॒रु॒णश्च॑का॒र॒ सूर्या॑य॒ पन्था॑-म॒न्वे॒त॒वा॒ उ॑ ।
 अ॒प॒दे॒ पा॒दा॒ प्र॒ति॒धा॒त॒वे॒ ऽक॑रु॒ता॒प॒व॒क्ता॑ ह॒द॒या॒वि॒धश्चि॑त् ॥
 श॒तं॑ ते॒ राज॑न् भि॒ष॒जः॑ स॒ह॒स्र॑मु॒र्वी॑ गंभी॒रा॑ सु॒म॒ति॒ष्टे॑ अस्तु ।
 बा॒ध॒स्व॒ द्वेषो॑ नि॒र्ऋ॒तिं॑ प॒रा॒चैः॑ कृ॒तं॑ चि॒दे॒नः॑ प्र॒ मु॒मु॒ग्ध्य॑स्मत् ॥
 अ॒भि॒ष्टि॑तो॒ वरु॑णस्य॒ पा॒शो॑ ऽग्ने॒रनी॑कमप॒ आ॒ वि॒वेश॑ ।
 अ॒पां॑ न॒पात्॑ प्र॒ति॒र॒क्ष॑न्न॒सुर्य॑ द॒मे॒द॒मे॑ – [ ] 49

TS 1.4.45.1 (Padam)

उ॒रुम् । हि॑ । रा॒जा॑ । व॒रु॒णः॑ । च॒का॒र॑ । सू॒र्या॑य । प॒न्था॑म् । अ॒न्वे॑त॒वा
इ॒त्य॑नु॒ – ए॒त॒वै॑ । उ॒ ॥ अ॒प॒दे॑ । पा॒दा॑ । प्र॒ति॒धा॒त॒व॑ इति॒ प्र॒ति॒-धा॒त॒वे॑ ।
अ॒कः॑ । उ॒त॑ । अ॒प॒व॒क्ते॑त्य॒प – व॒क्ता॑ । हृ॒द॒या॒वि॒ध॒ इति॑
हृ॒द॒य॑ – वि॒धः॑ । चि॒त् ॥ श॒त॒म् । ते॑ । रा॒ज॒न् । भि॒ष॒जः॑ । स॒ह॒स्र॑म् ।
उ॒र्वी॑ । ग॒ंभी॒रा॑ । सु॒म॒ति॒रि॒ति॑ सु॒ – म॒तिः॑ । ते॑ । अ॒स्तु॑ ॥ बा॒ध॒स्व॑ ।
द्वे॒षः॑ । नि॒र्ऋ॒ति॒मि॒ति॒ निः॑ – ऋ॒ति॒म् । प॒रा॒चैः॑ । कृ॒त॒म् । चि॒त् ।
ए॒नः॑ । प्रे॒ति॑ । मु॒मु॒ग्धि॑ । अ॒स्म॒त् ॥ अ॒भि॒ष्टि॑त॒ इत्य॑भि॒ – स्थि॒तः॑ ।
व॒रु॒ण॒स्य॑ । पा॒शः॑ । अ॒ग्नेः॑ । अ॒नी॒क॒म् । अ॒पः॑ । ए॒ति॑ । वि॒वेश॑ ॥
अ॒पा॑म् । न॒पा॒त् । प्र॒ति॒र॒क्ष॒न्नि॒ति॑ प्र॒ति – र॒क्ष॒न् । अ॒सु॒र्य॑म् ।
द॒मे॒द॒म॒ इति॑ द॒मे॑ – द॒मे॑ । 49 (50)

TS 1.4.45.2

स॒मि॒धं॑ य॒क्ष्य॑ग्ने ।
प्र॒ति॑ ते जि॒ह्वा॑ घृ॒त॒मु॒च्च॑रण्येथ् स॒मु॒द्रे॑ ते हृ॒द॒य॒म॒फ॒स्व॑न्तः ।
सं त्वा॑ वि॒श॒न्त्वो॑ष॒धी-रु॒ता ऽऽपो॑ य॒ज्ञ॒स्य॑ त्वा य॒ज्ञ॒प॒ते॑ ह॒वि॒र्भिः॑ ।

सू॒क्त॒वा॒के॑ न॒मो॒वा॒के॑ वि॒धे॒मा॒व॒भृ॒थ॑ नि॒च॒ङ्कु॒ण॑ नि॒चे॒रु॒र॒सि॑
 नि॒च॒ङ्कु॒णा॒व॑ दे॒वै॒-दे॒व॒कृ॒त॒मे॒नो॑ ऽया॒ड॒व॒ म॒र्त्यै॒र्म॒र्त्य॑कृ॒त॒मु॒रो॒रा॑
 नो॑ दे॒व॒ रि॒ष॒स्पा॒हि॑ सु॒मि॒त्रा॒ न॒ आप॑ ओष॒ध॒यः॑ - [ ] 50

TS 1.4.45.2 (Padam)

स॒मि॒ध॒मि॒ति॑ सं - इ॒ध॒म् । य॒क्षि॑ । अ॒ग्ने॑ ॥ प्र॒ती॒ति॑ । ते॒ । जि॒ह्वा॑ ।
 घृ॒त॒म् । उ॒दि॒ति॑ । च॒र॒ण्ये॒त् । स॒मु॒द्रे॑ । ते॒ । हृ॒द॒य॒म् ।
 अ॒प्स्वि॒त्य॒प् - सु॑ । अ॒न्तः॑ ॥ स॒मि॒ति॑ । त्वा॒ । वि॒श॒न्तु॑ । ओष॑धीः ।
 उ॒त । आ॒पः॑ । य॒ज्ञ॒स्य॑ । त्वा॒ । य॒ज्ञ॒प॒त॒ इति॑ य॒ज्ञ - प॒ते॑ ।
 ह॒वि॒र्भि॒रि॒ति॑ ह॒विः॑ - भिः॑ ॥ सू॒क्त॒वा॒क॒ इति॑ सू॒क्त - वा॒के॑ ।
 न॒मो॒वा॒क॒ इति॑ न॒मः॑ - वा॒के॑ । वि॒धे॒म॑ । अ॒व॒भृ॒थे॒त्य॒व॑ - भृ॒थ॑ ।
 नि॒च॒ङ्कु॒णे॒ति॑ नि - च॒ङ्कु॒ण॑ । नि॒चे॒रु॒रि॒ति॑ नि - चे॒रुः॑ । अ॒सि॑ ।
 नि॒च॒ङ्कु॒णे॒ति॑ नि - च॒ङ्कु॒ण॑ । अ॒वे॒ति॑ । दे॒वैः॑ । दे॒व॒कृ॒त॒मि॒ति॑
 दे॒व - कृ॒त॒म् । ए॒नः॑ । अ॒या॒ट् । अ॒वे॒ति॑ । म॒र्त्यैः॑ । म॒र्त्य॑कृ॒त॒मि॒ति॑
 म॒र्त्य - कृ॒त॒म् । उ॒रोः॑ । ए॒ति॑ । नः॑ । दे॒व॑ । रि॒षः॑ । पा॒हि॑ ।
 सु॒मि॒त्रा॒ इति॑ सु - मि॒त्राः॑ । नः॑ । आ॒पः॑ । ओष॑ध॒यः॑ । 50 (50)

TS 1.4.45.3

सन्तु दुर्मि॑त्रास्तस्मै॑ भूया॒सु यो॑ ऽस्मान् द्वेष्टि॑ यं च॒ वयं॑ द्विष्मो
 देवी॑राप ए॒ष वो॒ गर्भ॑स्तं वः॒ सुप्री॑त॒ सुभृ॑तमकर्म
 देवेषु॑ नः सु॒कृतो॑ ब्रू॒तात्-प्र॑तियुतो वरुणस्य पाशः प्रत्यस्तो
 वरुणस्य पाश ए॒धो ऽस्ये॑धिषीमहि॒ समि॑दसि तेजो॑ ऽसि तेजो॑ मयि
 धेह्य॑पो अन्व॑चारिष॒ रस्मे॑न॒ सम॑सृक्ष्महि ।
 पय॑स्वा॒ अग्न॑ आ ( ) ऽगमं॑ तं मा स॒ सृज॑ वर्चसा ॥ 51

TS 1.4.45.3 (Padam)

सन्तु॑ । दुर्मि॑त्रा इति दुः-मि॒त्राः । तस्मै॑ । भूया॒सुः । यः । अ॒स्मान् ।
 द्वेष्टि॑ । यम् । च॒ । वयम् । द्विष्मः॑ । देवीः॑ । आपः॑ । ए॒षः । वः ।
 गर्भः॑ । तम् । वः । सुप्री॑तमिति सु - प्री॒तम् ।
 सुभृ॑तमिति सु - भृ॒तम् । अ॒कर्म । देवेषु॑ । नः । सु॒कृत॑ इति
 सु-कृतः॑ । ब्रू॒तात् । प्र॑तियुत इति प्रति - यु॒तः । वरुणस्य॑ । पाशः॑ ।
 प्रत्यस्त॑ इति प्रति - अ॒स्तः । वरुणस्य॑ । पाशः॑ । ए॒धः । अ॒सि ।
 ए॒धिषी॑महि । समि॑दिति सम् - इत् । अ॒सि । तेजः॑ । अ॒सि ।
 तेजः॑ । मयि॑ । धे॒हि । अ॒पः । अ॒न्विति॑ । अ॒चा॒रिष॑म् । रस्मे॑न ।

समि॑ति॒ । अ॒सृ॒क्ष्म॒हि॒ । प॒य॒स्वान् । अ॒ग्ने॒ । ए॒ति॒ ( ) । अ॒ग॒म॒म् ।
तम् । मा॒ । समि॑ति॒ । सृ॒ज॒ । वर्च॑सा ॥ 51 (56)

(द॒मे॒द॒म – ओ॒ष॒ध॒य – आ – ष॒ट्च॑) (A45)

TS 1.4.46.1

य॒स्त्वा॑ हृ॒दा की॒रिणा॑ म॒न्य॒मा॒नो ऽम॑र्त्यं म॒र्त्यो॑ जो॒ह॒वीमि॑ ।
जा॒त॒वे॒दो य॒शो॑ अ॒स्मा॒सु॑ धे॒हि प्र॒जा॒भि॒र॒ग्ने॑ अ॒मृ॒त॒त्व॒म॒श्यां॑ ॥
य॒स्मै॒ त्व॑ सु॒कृ॒ते जा॒त॒वे॒द उ॒ लो॒क॒म॒ग्ने॑ कृ॒ण॒वः॑ स्यो॒नं ।
अ॒श्वि॒न॑ सु॒ पु॒त्रि॒णं वी॒र॒व॒न्तं॑ गो॒म॒न्त॑ र॒यिं न॑श॒ते स्व॒स्ति ॥
त्वे॒ सु पु॒त्र श॒व॒सो ऽवृ॒त्रन्॑ का॒म॒का॒त॒यः॑ । न त्वा॒मि॒न्द्रा॒ति रि॒च्य॒ते ॥
उ॒क्थ॑उ॒क्थे॒ सोम॑ इ॒न्द्रं म॒मा॒द नी॒थेनी॑थे म॒घ॒वा॒न॑ – [ ] 52

TS 1.4.46.1 (Padam)

यः । त्वा॒ । हृ॒दा॒ । की॒रिणा॑ ॥ म॒न्य॒मा॒नः॑ । अ॒म॒र्त्य॑म् । म॒र्त्यः॑ ।
जो॒ह॒वीमि॑ ॥ जा॒त॒वे॒द इति॑ जा॒त – वे॒दः॑ । य॒शः॑ । अ॒स्मा॒सु॑ । धे॒हि॒ ।
प्र॒जा॒भि॒रि॒ति प्र – जा॑भिः । अ॒ग्ने॒ । अ॒मृ॒त॒त्व॒मि॒त्य॒मृ॒त – त्व॑म् ।
अ॒श्या॑म् ॥ य॒स्मै॑ ॥ त्व॑म् । सु॒कृ॒त इति॑ सु – कृ॒ते॑ ॥ जा॒त॒वे॒द इति॑
जा॒त॒वे॒दः॑ । उ॒ । लो॒क॒म् । अ॒ग्ने॒ । कृ॒ण॒वः॑ । स्यो॒न॑म् ॥ अ॒श्वि॒न॑म् ॥

सः । पु॒त्रि॒णम् । वी॒र॒व॒न्त॒मि॒ति वी॒र – व॒न्त॒म् । गो॒म॒न्त॒मि॒ति
 गो – म॒न्त॒म् । र॒यि॒म् । न॒श॒ते । स्व॒स्ति ॥ त्वे इति । स्वि॒ति । पु॒त्र ।
 श॒व॒सः । अ॒वृ॒त्र॒न् । का॒म॒का॒त॒य इति का॒म – का॒त॒यः ॥ न । त्वा॒म् ।
 इ॒न्द्र । अ॒ती॒ति । रि॒च्य॒ते ॥ उ॒क्थ॒उ॒क्थ इत्यु॒क्थे – उ॒क्थे । सो॒मः ।
 इ॒न्द्रम् । म॒मा॒द । नी॒थेनी॒थ इति नी॒थे – नी॒थे ।

म॒घ॒वा॒न॒मि॒ति म॒घ – वा॒न॒म् । 52 (50)

TS 1.4.46.2

सु॒ता॒सः ।

यदी॑ स॒बा॒धः पि॒तरं॑ न पु॒त्राः स॒मा॒न॒द॒क्षा अ॒व॒से ह॒व॒न्ते ॥
 अ॒ग्ने र॒से॒न ते॒ज॒सा जा॒त॒वे॒दो वि रो॒च॒से । र॒क्षो॒हा ऽमी॒व॒चा॒त॒नः ॥
 अ॒पो अ॒न्व॒चा॒रि॒षः र॒से॒न स॒म॒सृ॒क्ष्म॒हि ।
 प॒य॒स्वा अ॒ग्नि आ ऽग॒मं तं मा सः सृ॒ज॒ वर्च॑सा ॥
 व॒सु॒र्व॒सु॒प॒तिर्. हि॒क॒म॒स्य॒ग्ने वि॒भा॒व॒सुः । स्या॒म ते सु॒म॒ता॒व॒पि ॥
 त्वा॒म॒ग्ने व॒सु॒प॒तिं व॒सू॒ना॒म॒भि प्र म॑न्दे – [ ] 53

TS 1.4.46.2 (Padam)

सु॒तासः॑ ॥ यत् । ई॒म् । स॒बा॒ध इति॑ स – बा॒धः । पि॒तर॑म् । न ।
पु॒त्राः । स॒मा॒नद॑क्षा इति॑ स॒मा॒न-द॑क्षाः । अ॒वसे॑ । ह॒वन्ते॑ ॥ अ॒ग्ने॑ ।
र॒सेन॑ । ते॒जसा॑ । जा॒तवे॒द इति॑ जा॒त – वे॒दः । वी॒ति । रो॒चसे॑ ॥
र॒क्षो॒हेति॑ र॒क्षः – हा । अ॒मी॒वचा॑तन इत्य॑मी॒व – चा॑तनः ॥ अ॒पः ।
अ॒न्विति॑ । अ॒चा॒रिष॑म् । र॒सेन॑ । स॒मिति॑ । अ॒सृ॒क्ष्महि॑ ॥ प॒यस्वान् ।
अ॒ग्ने । ए॒ति । अ॒गम॑म् । तम् । मा । स॒मिति॑ । सृ॒ज । वर्च॑सा ॥
व॒सुः । व॒सुप॑तिरिति॑ व॒सु – प॒तिः । हि॒कम् । अ॒सि । अ॒ग्ने ।
वि॒भाव॑सुरिति॑ वि॒भा – व॒सुः ॥ स्या॑म । ते । सु॒मता॑विति॑ सु-म॒तौ ।
अ॒पि ॥ त्वा॑म् । अ॒ग्ने । व॒सुप॑तिमिति॑ व॒सु – प॒तिम् । व॒सूना॑म् ।
अ॒भि । प्रे॑ति । म॒न्दे । 53 (50)

TS 1.4.46.3

अ॒द॒ध्वरे॑षु॒ राज॑न् ।
त्वया॑ वा॒जं वा॑ज॒यन्तो॑ ज॒येमा॑भि ष्या॒म पृ॑थ॒सुती॑ र्म॒त्यानां॑ ।
त्वा॒मग्ने॑ वा॒जसा॑तमं॒ वि॒प्रा व॑र्द्धन्ति॒ सुष्टु॑तं । स नो॑ रा॒स्व सु॒वीर्यं॑ ॥
अ॒यं नो॑ अ॒ग्निर्व॑रि॒वः कृ॑णो॒त्वयं॑ मृ॒धः पु॒र ए॒तु प्र॑भि॒न्दन् ।

अ॒यम् श॒त्रूञ्ज॑यतु॒ जर्.हृ॑षाणो ऽयं वा॒जं॑ ज॒यतु॑ वा॒जसा॑तौ ॥

अ॒ग्नि॒ना ऽग्निः॑ स॒मिद्ध्य॑ते क॒वि र्गृ॑ह॒पति॑ र्यु॒वा ॥

ह॒व्यवा॑ङ् जु॒ह्वास्यः॑ ॥

त्वञ् ह्य॒ग्ने ( ) अ॒ग्नि॒ना वि॒प्रो वि॒प्रेण॑ स॒न्थस॑ता ।

सखा॑ स॒ख्या स॒मिद्ध्य॑से ॥

उद॒ग्ने शु॒चय॑स्तव॒ वि ज्यो॑तिषा ॥ 54

TS 1.4.46.3 (Padam)

अ॒दध्व॑रेषु । रा॒जन् ॥ त्वया॑ । वा॒जम् । वा॒जय॑न्त इति॑ वा॒ज-य॑न्तः ।

ज॒येम॑ । अ॒भीति॑ । स्या॒म । पृ॒थ्सु॑तीः । म॒र्त्या॑नाम् ॥ त्वा॒म् । अ॒ग्ने ।

वा॒जसा॑त॒ममि॑ति वा॒ज - सा॑त॒मम् । वि॒प्राः॑ । व॒र्द्धन्ति॑ । सु॒ष्टु॒तमि॑ति

सु - स्तु॒तम् ॥ सः॑ । नः॑ । रा॒स्व । सु॒वीर्य॑मि॒ति सु - वी॑र्यम् ॥

अ॒यम् । नः॑ । अ॒ग्निः॑ । व॒रिवः॑ । कृ॒णो॒तु । अ॒यम् । मृ॒धः । पु॒रः ।

ए॒तु । प्र॒भिन्द॑न्निति॒ प्र - भि॑न्दन् ॥ अ॒यम् । श॒त्रून् । ज॒यतु॑ ।

जर्.हृ॑षाणः । अ॒यम् । वा॒जम् । ज॒यतु॑ । वा॒जसा॑त॒विति॑ वा॒ज-सा॑तौ ॥

अ॒ग्नि॒ना । अ॒ग्निः॑ । स॒मिति॑ । इ॒द्ध्य॑ते । क॒विः॑ ।

गृ॒हप॑तिरि॒ति गृ॒ह – प॒तिः । यु॒वा ॥ ह॒व्य॒वाडि॑ति ह॒व्य – वाट् ।
जु॒ह्वा॒स्य इति॑ जु॒हु – आ॒स्यः ॥ त्वम् । हि । अ॒ग्ने ( ) । अ॒ग्नि॑ना ॥
वि॒प्रः । वि॒प्रेण॑ । स॒न् । स॒ता ॥ स॒खा ॥ स॒ख्या ॥
स॒मि॒द॒ध्य॒स इति॑ स॒म् – इ॒द॒ध्य॒स ॥ उ॒दि॒ति । अ॒ग्ने । शु॒च॒यः ।
तव॑ । वी॒ति । ज्यो॑तिषा ॥ 54 (64)

(म॒घ॒वा॒नं – म॒न्दे – ह्य॒ग्ने – च॒तु॒र्द॒श च) (A46)

=====

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 46 Anuvaakams : -

आ ददे – वाचस्पतय – उपयामगृहीतोऽस्या – वायो – अयं वां –
॥ यावां – प्रातर्युजा – वयं – तं – ये देवा – स्त्रिंश –
दुपयामगृहीतोऽसि – मूर्ध्नि – मधुश्चे – न्द्राग्नी – ओमासो –
मरुत्वन्त – मिन्द्र – मरुत्वो – मरुत्वान् – महान् – महान्नुवत् –
कदा – वाम – मदब्धेभिर्. हिरण्यपाणिं – सुशर्मा – बृहस्पति
सुतस्य – हरिरस्य – ग्न – उत्तिष्ठन् – तरणि – राप्यायस्वे –
युष्टे ये – ज्योतिष्मतीं – प्रयासाय – चित्त – मातिष्ठे – न्द्र –
मसावि – सर्वस्य – महान्थ् – सजोषा – उदुत्यं – धातो –
रुं हि – यस्त्वा षट्चत्वारिंशत् ।

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis : -

(आ ददे – ये देवा – महा – नुत्तिष्ठन्थ् – सर्वस्य – सन्तु दुर्मित्रा
– श्रुतुष्पञ्चाशत् ।)

पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – चतुर्थः प्रश्नः

First and Last Padam of Fourth Prasnam : -

(आ ददे – वि ज्योतिषा ।)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठे

प्रथमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – चतुर्थः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 1 , Prasanam 4 (TS 1.4)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	2	109
Anuvakam 2	1	47
Anuvakam 3	1	57
Anuvakam 4	1	43
Anuvakam 5	1	20
Anuvakam 6	1	18
Anuvakam 7	1	19
Anuvakam 8	1	25
Anuvakam 9	1	26
Anuvakam 10	1	43
Anuvakam 11	1	42
Anuvakam 12	1	22
Anuvakam 13	1	35
Anuvakam 14	1	30
Anuvakam 15	1	20
Anuvakam 16	1	20
Anuvakam 17	1	26
Anuvakam 18	1	29
Anuvakam 19	1	29
Anuvakam 20	1	19
Anuvakam 21	1	26
Anuvakam 22	1	77
Anuvakam 23	1	24
Anuvakam 24	1	23
Anuvakam 25	1	14
Anuvakam 26	1	12
Anuvakam 27	1	15
Anuvakam 28	1	26
Anuvakam 29	1	23
Anuvakam 30	1	21
Anuvakam 31	1	20
Anuvakam 32	1	9
Anuvakam 33	1	19
Anuvakam 34	1	36
Anuvakam 35	1	24

पद पाठे (वाक्य सहित) – प्रथमकाण्डे – चतुर्थः प्रश्नः

Anuvakam 36	1	18
Anuvakam 37	1	26
Anuvakam 38	1	23
Anuvakam 39	1	27
Anuvakam 40	1	26
Anuvakam 41	1	26
Anuvakam 42	1	30
Anuvakam 43	2	118
Anuvakam 44	3	148
Anuvakam 45	3	156
Anuvakam 46	3	164
Total →	54	1810